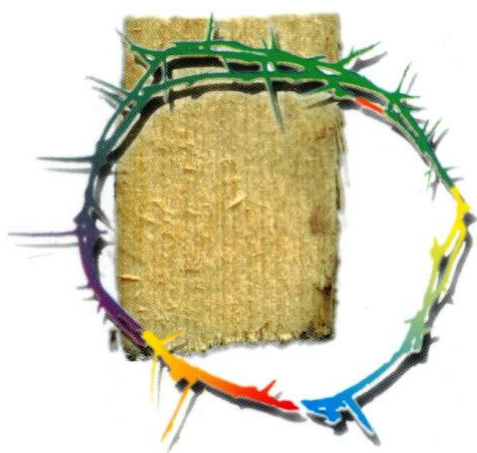

JEAN ZURCHER

KŘEŠŤANSKÁ DOKONALOST

Kniha

Kresťanská dokonalosť nechce viesť čitateľov k tomu, aby sa začali „hrať na anjelov“, ako by mohol titul naznačovať, keby sme pojmu dokonalosť dávali absolútny význam. Pre toho, kto pozná biblické myslenie, je kresťanská dokonalosť predovšetkým výzvou na prežívanie Kristovho náboženstva v pokore, v láske k Bohu a bližnému, ako odpoveď na Ježišovu výzvu: „Buďte teda dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec!“

Jean Zurcher 1918 – 2003

Narodil sa v Certier vo Švajčiarsku. Získal doktorát filozofie na ženevskej univerzite. Dostal niekoľko vyznamenaní: na ženevskej univerzite cenu „Prix Jean Louis Claparede“ (1945) za „Esej o výchovej pre mier“; cenu „Prix Humbert“ (1954) za dielo „Filozofia Louisa Lavelleho“. Andrewsova univerzita v štáte Michigan v USA mu v roku 1979 udelila „Medailu J. N. Andrewsa“ za jeho príspevok v oblasti filozofickej a teologickej antropológie.

Má dlhoročnú skúsenosť pedagóga - okrem iných škôl pôsobil aj na adventistickom teologickom seminári v Collonges sous Saléve vo Francúzsku. V súčasnosti žije v dôchodku a venuje sa publikačnej činnosti.

Obsah

Predslov	4
I. ČASŤ	
KREŠŤANSKÁ DOKONALOSŤ PODĽA UČENIA BIBLIE	5
Výzva na dokonalosť	5
Dokonalosť človeka	10
Ježišova výzva k dokonalosti	15
Dokonalosť podľa apoštola Pavla	20
Dokonalosť podľa apoštola Jána	25
Božie prostriedky v službe dokonalosti	29
II. ČASŤ —	
Dokonalosť KREŠŤANSKÉHO CHARAKTERU KOMENTÁR Ellen G. Whiteovej 1. ELLEN G. WHITEOVÁ A KREŠŤANSKÁ DOKONALOSŤ	34
Možnosť zdokonaľovania - prednosť človeka	39
Dokonalosť charakteru je možná len v Ježišovi Kristovi	46
Zoznam použitých skratiek	51

PREDSLOV

Kresťanská dokonalosť bola vždy predmetom diskusií, pretože všetci kresťania jej neprisudzujú rovnaký význam. Pre väčšinu z nich je nanajvýš mravným ideálom, ktorý mohol uskutočniť jediný Ježiš Kristus. Iní naopak majú za to, že dokonalosť je cieľom kresťanského života, ku ktorému má každý veriaci smerovať. Niektorí kresťania však dokonalosť považujú za absolútnu nutnosť – podmienku, bez ktorej nie je možné dosiahnuť spasenie.

A tak, napríklad pod vplyvom Gréckej filozofie, ktorá chápala dokonalosť ako absolútnu hodnotu, sa niektorí cirkevní otcovia domnievali, že dokonalý je iba Boh sám. Dôsledne tvrdili, že dokonalosť je pre ľudí nedosiahnuteľná. Okrem Pána Ježiša mohlo dokonalosť dosiahnuť len pár vyvolených, výnimočných osobností, totiž tí, ktorých cirkev nazvala „svätými“.

Reformátori naopak učili, že o dokonalosť majú usilovať všetci veriaci, ale že nikto by sa nemal domnievať, že ju už dosiahol. Žiaľ, určité perfekcionista tendencie sa z času na čas objavovali takmer vo všetkých prebudeneckých hnutiach vzniknutých z reformácie. Hlásatelia týchto názorov sa nie vždy uspokojovali len s tvrdením, že kresťanská dokonalosť vyžaduje mravné bezúhonný život bez hriechu. Občas tiež vyhlasovali, že zároveň predpokladá pretvorenú ľudskú prirodzenosť, z ktorej bol odstránený akýkoľvek vplyv hriechu.

Táto kniha nechce sledovať dejiny rôznych teórií, ktoré sa počas storočí objavovali. To by neprineslo úžitok ľuďom, ktorí si želajú vedieť, čo učí Biblia o kresťanskej dokonalosti. Aby sme mohli odpovedať na túto otázku, rozhodli sme sa pripraviť nové a rozšírené vydanie štúdie vydané prvýkrát v Paríži roku 1966 a vo Washingtone roku 1967.

šesťdesiatych rokoch mnoho veriacich znepokojovalo učenie extrémistického hnutia, ktoré tvrdilo, že kresťanská dokonalosť nevyžaduje iba víťazstvo nad hriechmi, ale tiež že „hriešna prirodzenosť človeka musí byť odstránená zo srdca a ducha“ a že „skazená a telesná prirodzenosť musí byť“. Toto učenie vzbudilo veľmi živú reakciu zvlášť v anglosaskom prostredí. O dokonalosti bolo napísané mnoho článkov a kníh. Odkryli nesprávne výklady biblických textov a hlavných niektorých miest v spisoch **Elie G. Whiteovej**.

Predkladám revidované a značne rozšírené vydanie predchádzajúcej štúdie, najmä pokiaľ ide o biblické učenie. Každý sa však môže presvedčiť, že nejde o pojednanie z odboru systematickej teológie s komentármi a odvolávkami na iných autorov zaoberajúcich sa týmto predmetom. Naopak, úmyselné som sa chcel držať Biblie a dostať sa do priameho kontaktu s „posvätným“ textom. Nech sa preto nikto nediví hojnosti miest citovaných „in extenso“, teda „v celej šírke“.

Záleží mi na tom, aby každý pochopil, že Boh povoláva všetkých veriacich k dokonalosti. Niektoré teórie však dávajú tomuto pojmu význam cudzie biblickému mysleniu a vedú k mylným záverom. Dúfam, že jednotlivé kapitoly tejto knihy prispievajú nielen k správnej informovanosti, ale hlavne k duchovnej obnove každého čitateľa.

I. ČASŤ

KREŠŤANSKÁ DOKONALOSŤ

PODĽA UČENIA BIBLIE

1. VÝZVA K DOKONALOSTI

Nikto nemôže čítať Písmo bez toho, aby v hĺbke svojej bytosti nepocítil silu, ktorá ho ťahá k **ideálu života**, ktorý ho presahuje. V skutočnosti je celá Biblia výzvou k životu, ktorého hodnota sa nemeria iba počtom rokov, ale predovšetkým mravnou a duchovnou dokonalosťou, ktorej **dokonalým** príkladom je Ježiš Kristus.

Každý kresťan pozná Boží príkaz adresovaný Abrahámovi, otcovi všetkých vodiacich: „Chod' stále pred mnou, buď **bezúhonný** (pôvodný text hovorí 'dokonalý')." (1 Moj 17:1) Nikto isté nemôže nepočuť Ježišovu výzvu na konci jeho výkladu : „Budte teda dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.“ (Mat 5:48)

Dokonalosť je teda cieľ, ku ktorému má zmerať každý Ježišov nasledovník. To pochopil apoštol Pavol a urobil z nej cieľ svojho života. Napísal: „Nemyslím, že by som už bol pri celi alebo už dosiahol **dokonalosť**; bežím však, aby som sa jej zmocnil, tak ako mňa sa zmocnil Kristus Ježiš. Bratia, ja si nemyslím, že som už pri celi; len to môžem povedať: zabúdajúc na to, čo je za mnou, uprený k tomu, čo je pred mnou, bežím k cieľu, aby som získal nebeskú cenu, už je Božie povolanie v Kristovi Ježišovi.“ (Fil 3:12-14) Potom sa obracia na svojich čitateľov a dodáva: „Bratia, napodobňujte so mnou Krista. Pozrite na tých, ktorí žijú podľa nášho príkladu.“ (Fil 3:17)

Podobne aj apoštol Jakub vo svojom liste povzbudzuje rozptýlených kresťanov, aby vytrvali v skúške a dosiahli **dokonalosť**. „Majte z toho len radosť, moji bratia, keď na vás prichádzajú rozličné skúšky. Veď viete, že ak sa v nich osvedčí vaša viera, povedie to k vytrvalosti. A vytrvalosť nech je dovršená skutkom, aby ste boli dokonalí a neporušení, proste všetkých nedostatku.“ (Jak 1:2-4)

Dokonalosť - prirodzená potreba

Keby **dokonalosť** nebola možná, biblickí pisatelia by nás nepovzbudzovali, aby sme ju hľadali. Boh by nevyzýval veriacich, aby speli k **dokonalosti**, keby človek priradenej po dokonalosti netúžil. Podobne ako Boh „ľuďom dal do srdca aj túžbu po večnosti“ (Kaz 3:11), tak aj túžbu po **dokonalosti** nám do srdca vložil sám Stvoriteľ. Ostatné táto túžba sa netýka len duchovného života. Prejavuje sa vo všetkých oblastiach ľudskej činnosti, v umení zrovná tak ako v športe alebo ktorejkoľvek inej oblasti. V skutočnosti túžba po **dokonalosti** je skrytý motor materiálneho i technického pokroku našej modernej spoločnosti. V oblasti duchovného života patrí táto potreba do kategórie svedomie, ktoré veriaceho núti k novým pokrokom v oblasti mravných hodnôt.

Bolo by nepochopiteľné, že by Boh vložil do človeka túžbu po **dokonalosti** bez toho, aby mu zároveň dal možnosť túto túžbu naplniť. Keby kresťanská **dokonalosť**

nebola v skutočnosti dosiahnuteľná, nedokázali by sme pochopiť, prečo Pán Ježiš ukazoval cestu, ako ju dosiahnuť.

Biblický význam slova „dokonalý“

Popravde povedané, problém nespočíva ani toľko v tom, či je **dokonalosť** možná alebo nie, ako skôr v tom, aký význam dávame termínom „**dokonalý**“ alebo „**dokonalosť**“ a aký zmysel im dávali pisatelia Biblie.

Pochopiť správne, aký význam určitým slovom dávali pisatelia Biblie, to nie je nikdy ľahká úloha. Veľmi často vnímame Písmo cez svoje vopred vytvorené názory a počujeme len to, čo počuť chceme. Nie je ľahké byť objektívne, nechať hovoriť samotnú Bibliu, pozorných a nezaujatých ju počúvať, aby sme počuli len to, čo ona sama hovorí, a nie viac. Vec je často ešte jednoduchšia, pretože nepoznáme presný význam slov a obratov, ktoré používali pisatelia v inom jazyku a iné kultúre.

Veľmi často ľudia pristupujú k textom hovoriacim o **dokonalosti** s dopredu vytvorenými myšlienkovými schémami. Alebo ich tiež vykladajú v zmysle filozofických koncepcií, cudzích duchu Biblie. Veľmi často dávame biblickým termínom význam, aký majú v našich moderných jazykoch. Takto nenechávame Bibliu hovoriť to, čo skutočne chce povedať, ale podsúvame jej svoje vlastné názory. Preto niekedy rovnaké texty a rovnaké slová slúžia ako základ pre úplne rozporné nauky.

Ak chceme správne chápať biblické výrazy a termíny, musíme sledovať určité základné princípy. Pri štúdiu akéhokoľvek predmetu stojí za to najskôr nájsť pôvodný význam hebrejských a gréckych termínov, ktoré používali pisatelia Starého a Nového zákona. Potom je dôležité situovať ich v ich kontexte, a to nielen bezprostredným, ale aj v kontexte celej knihy, v ktorej sa nachádzajú, a celej Biblie.

Mnohé slová majú viac ako jeden význam. To je tiež prípad slova „**dokonalý**“ v Biblii. Jemné odtiene významu tohto slova môžeme postrehnúť len pozorným sledovaním kontextu, v ktorom sa toto slovo vyskytuje. Musíme sa poctivo snažiť nájsť zmysel, aký dávali tomuto slovu biblickí pisatelia. Práve z tohto dôvodu väčšina dnešných prekladateľov Biblie obvykle volí radšej iné výrazy ako slová „**dokonalý**“ a „**dokonalosť**“.

Porovnávaním rôznych prekladov Biblie môžeme byť jediné prekvapení, ako len výnimoční dnešní prekladatelia prekladajú príslušné hebrejské a fecké termíny do našich moderných jazykov slovami „dokonalý“ alebo „dokonalosť“. Na takmer 800 výskytu týchto slov v origináloch oboch častí Písma ich obvykle v prekladoch nenapočítame ani stovku. V ostatných prípadoch bola nahradená inými výrazmi (napr. „bezúhonný“, „bez vady“, „cele“, „bezvýhradné“ a pod.), ktoré berú do úvahy kontext.

Tak napríklad v hebrejskom origináli je napísané, že obnova Šalamúnovho chrámu bola „**dokonalá**“, čo prekladatelia veľmi správne preložili slovom „**dokončená**“ (**2 Par 24:13.14**). Podobné v Novom zákone grécky termín „**teleios**“ je prekladaný

veľmi rôzne podľa súvislosti. Keď sa hovorí o Veľkej noci, na ktorej sa zúčastnil dvanásťročný Ježiš, je pôvodný text preložený slovami: „A keď v tých dňoch všetko vykonal.“ (Luk 2:43) Za iných okolností sa slovo „**dokonalý**“ prekladá obratom „**dôjsť svojho cieľa**“ (Luk 13:32) alebo tiež slovom „**vykonať**“ a pod. (Jn 4:34; 5:36; Skut 20:24). Vo veľkňazskej modlitbe Pán Ježiš hovorí, že „**vykonal**“ dielo, ktoré mu Otec spovedal (Jn 17:4).

Chcem upozorniť, že nebudeme skúmať všetky biblické texty, v ktorých sa vyskytujú slová „**dokonalý**“ a „**dokonalosť**“. Obmedzíme štúdium týchto termínov iba na prípady, keď hovorí o Bohu alebo o človeku. V týchto prípadoch zistíme, že hebrejské termíny „**tam**“, „**tamim**“ a „**šalem**“, používané v Starom zákone, sú obvykle prekladané slovami: „**bezúhonný**“, „**priamy**“, „**splnený**“, „**dobrý**“, „**nevinný**“, „**pokojný**“ atď. Pokiaľ hovorí o človeku, vyjadrujú uvedené termíny **dokonalosť**, **plnosť**, **bezúhonnosť** a **úprimnosť** voči Bohu.

Podobne aj pisatelia Nového zákona dávali gréckemu slovu „**teleios**“ a jeho odvodeninám podobné významy. Pôvodný grécky termín obsahuje myšlienku dokonalosti, **ukončenosti**, **uskutočnenia** - **plného rozvoja**, **dosiahnutia cieľa** a **zrelosti**.

Podrobné štúdium niekoľkých typických príkladov zo Starého zákona a potom z Nového zákona by malo stačiť, aby sme pochopili význam biblického poňatia dokonalosti. Predne by sme však na základe uvedených textu mali správne rozpoznať, že **dokonalosť** podľa Biblie je cieľ, ku ktorému má smerovať každý kresťan.

2. BOŽIA DOKONALOSŤ

Hoci je to veľmi prekvapujúce, v celej Biblii je iba jedno miesto, ktoré sa zmieňuje o Božej dokonalosti. Je to výrok, ktorým Pán Ježiš vyzýva svojich nasledovníkov slovami: „**Buďte teda dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.**“ (Mat 5:48)

Boh je **dokonalý** v najabsolútnejšom zmysle slova, ale biblickí pisatelia nemali nikdy potrebu to zdôrazňovať. V skutočnosti **dokonalosť**, o ktorej sa Pán Ježiš zmieňuje, ako vyplýva z kontextu, sa netýka samého Boha, ale skôr jeho **dokonale** láskyplného vzťahu ku všetkým ľuďom. Pisatelia Starého zákona nikdy nehovorili o **dokonalosti** vo vzťahu k Bohu, aby tým definovali jeho podstatu. Prívlastkom „**dokonalý**“, hebrejsky „**tamim**“, označujú starozákonní pisatelia skôr Božie činy, jeho cesty, jeho zákony a jeho vševedúcnosť.

V Starom zákone existujú iba štyri miesta, v ktorých termín „**dokonalý**“ vypovedá niečo o Bohu. Tieto štyroch zmien opisujú oblasti, v ktorých sa prejavuje **dokonalé** pôsobenie Boha v prospech ľudí.

1. „Jeho dielo je dokonalé“

V prekrásnom chválospeve k Božej cti Mojžiš ako prvý popisuje **dokonalosť** činu Boha, ktorý viedol svoj ľud ako otec vedie svoje deti.

„On je Skala. Jeho dielo je dokonalé, na všetkých jeho cestách je právo. Boh je verný a bez podlosti, je spravodlivý a priamy.“ (5 Moj 32:4)

O akom diele, o akých činoch je tu reč? Táto otázka je dôležitá, ak chceme pochopiť zmysel použitého prídavného mena. Nejde tu o dokonalosť Božieho stvoriteľského diela. Apoštol Pavol hovorí správne: „Jeho večnú moc a božstvo, ktoré sú neviditeľné, možno totiž od tvorenia sveta vidieť, keď ľudia premýšľajú o jeho diele.“ Apoštol vyhlasuje za neospravedlniteľné tých, ktorí to nechcú vidieť (Rim 1:20).

Dokonalé skutky, ktoré sa Mojžiš snaží pripomenúť vo svojej dlhej básni k Božej chvále, sú činy, ktoré Boh vykonal v prospech Izraela od okamihu vyslobodenia z Egypta až do príchodu k hraniciam Kanánu. Ako protiklad k postoju trvalej vzbury Izraela veľký prorok jasne ukazuje dokonalé vzťahy Boha k jeho ľudu: trpezlivosť, dobrotu, vernosť a spravodlivosť.

„Zahrnul ho svojou starostlivosťou, chránil ho ako zrenicu oka.“ (5 Moj 32:10)

Stručné môžeme povedať, že **dokonalosť** Božích činov v prospech jeho detí spočíva v **dokonalom** vzťahu, ktorý k nim udržuje, napriek ich nevedomosti.

2. „Jeho cesta je taká dokonalá“

V predchádzajúcom texte Mojžiš vyhlásil, že „na všetkých jeho cestách je právo“. Dávid to dvakrát nazýva **dokonalou** cestou.

„S Bohém, ktorého cesta je taká **dokonalá!** To, čo povie Hospodin, je postriebrené. On je štítom všetkých, ktorí sa k nemu utekajú.“ (2 Sam 22:31; Ž 18:31)

Božie cesty nie je možné vždy ľahko spoznať. Niekedy sa nám javí podivné. Často sú dokonca nepochopiteľné. Apoštol Pavol to tiež prežil: „Ako **nevyspytatelné sú jeho súdy a nevyspytatelné jeho cesty.**“ (Rim 11:33) Kto je schopný plne pochopiť Božie prozreteľné činy v bludisku dejín národa, v tajuplnom uskutočnení plánu spasenia pre ľudí alebo prosté v tajomstve svojho vlastného života?

Napriek tomu však vďaka osvedčenému Božiemu slovu môže veriaci človek spoznávať Božiu ruku „na všetkých svojich cestách“ (Pr 3:6). Vierou chápe, „že **všetko napomáha k dobrému tým, ktorí milujú Boha.**“ (Rim 8:28) Zo skúsenosti tiež vie, podobné ako Dávid, že všetky Božie cesty sú vyjadrením Božieho milosrdného pôsobenia pre dobro tých, ktorí mu dôverujú.

3. „Hospodinov zákon je dokonalý“

V prvej časti **19. žalmu** Dávid najskôr pozoruje podivuhodné zákony, ktoré riadi vesmír. Dobré vie, že: „Podľa tvojich súdov (zákonu) **všetko stojí dodnes...**“ A potom ešte upresňuje: „...pretože mi nimi zachovávaš život.“ (Ž 119:91.93) Ale viac ako nemenné zákony prírody obdivuje žalmista mravný zákon, ktorý považuje za dokonalý:

„Hospodinov zákon je **dokonalý**, udržuje pri živote. Pánovo svedectvo je pravdivé, neskúsený ním zmúdre.“ **(Ž 19:8)**

Boží zákon je pre Dávida „Hospodinovým svedectvom“, to znamená priamym vyjadrením Božieho charakteru. Je znamením jeho zmluvy s Jeho ľuďmi. Zákon bol daný ľuďom, aby ho riadil ich vzťah k Bohu ak blížnemu na základe lásky.

Tento zákon žalmista považuje za taký dokonalý, že nie je schopný ho opísať alebo doceniť. Zákon je nielen dokonalý, prikázania sú priame, čisté a spravodlivé, ale je tiež „nad zlato vzácnejšie“, „**sladšie ako med**“ **(Ž 19:8-11)**. Predovšetkým je však „Hospodinov zákon dokonalý“ svojimi dôsledkami pre toho, kto ho prakticky uplatňuje. „Udržuje pri živote“, „**neskúsený ním zmúdre**“. Pánovo prikázanie „dáva očiam svetlo“ a je „pre radosť srdcu“ **(v. 9)**. Kto „na nich dbá, má hojnú odmenu“ **(v. 12)**.

A pretože Boží zákon je dokonalý, je tiež zákonom lásky a vedie k dokonalosti vzťah, ktorý má existovať medzi človekom a Bohom a medzi ľuďmi navzájom.

4. „Dokonalé vedenie“

Ak môže niečo človeka priviesť k vrcholnému nadšeniu, potom je to Božia vševedúcnosť, ktorá sa prejavuje vo vesmíre aj v Božom vzťahu k ľuďom.

„Vieš... vôbec niečo o divoch (vedení) Vševedúceho?“ pýta sa **Job (37:16)**.

„Dokážeš vystihnúť Boha alebo obsiahnuť dokonalosť Všemocného?“ **(Jób 11:7)**

Dávno pred tým, než žil a písal Blaise Pascal, vyjadril Dávid svoje vzrušenie tvárou v tvár nekonečnosti vesmíru a malosti človeka. „**Vidím tvoje nebesá, dielo tvojich prstov, mesiac a hviezdy, ktoré si tam upevnil: Čo je človek, že na neho pamätáš, syn človeka, že sa ho ujímaš?**“ **(Ž 8:4.5)**

Alebo tiež žalmista vyjadruje údiv pred Pánom, ktorý ho dokonale pozná: „Sleduješ môj chodník i miesto, kde ležím, všetky moje cesty sú ti známe... Nad moje chápanie sú tieto divy, sú nedostupné, nestačím na to.“ **(Ž 139:3.6)**

Tvárou v tvár Božím prozreteľným činom, prejavovým v záujme Izraela i všetkých ľudí, aby dosiahli spasenie, dokáže apoštol Pavol len v úžase volať: „**Ako nespím moja hĺbka Božieho bohatstva, jeho múdrosti i vedenia! Aké nevyspytateľné sú jeho súdy a nevystopovateľné jeho cesty! Kto poznal myseľ Hospodinovu a kto sa stal jeho radcom?**“ **(Rim 11:33.34)**

Záver

Z rozboru týchto niekoľkých textov je zrejmé, že výraz „**dokonalosť**“ použitý v súvislosti s Bohom nikdy nepopisuje jeho božskú prirodzenosť, ale jeho činy pre spasenie ľudí, pretože, ako je napísané v epištole Jakuba, „každý dobrý dar a každé dokonalé obdarovanie je zhora, zostupuje od Otca nebeských svetiel. U neho nie je premena ani striedanie svetla a tieňa.“ **(Jk 1:17)**

Božie činy sú naozaj **dokonalé**, pretože sú prejavom jeho spravodlivosti, jeho priamosti a jeho dobroty. Rovnako jeho cesty sú **dokonalé**, pretože „všetko napomáha k dobrému tým, ktorí milujú Boha“. Dokonalý je jeho zákon, pretože je to zákon lásky, „**dokonalý zákon slobody**“ (**Jak 1:25**), vytvorený so zámerom obnoviť človeka. Dokonalá je tiež Božia znalosť všetkých vecí, lebo v ňom sú skryté všetky poklady múdrosti, vedenia a zdroj života pre všetko, čo existuje.

Božia **dokonalosť** označuje jeho vzťah lásky, ktorú Boh prejavuje ku všetkým tvorom, to je prvý poznatok, pokiaľ ide o biblický význam slova „**dokonalosť**“. Tento vzťah je **dokonalým** vyjadrením Božieho charakteru. Práve v tomto zmysle sú kresťania nabádaní, aby boli „**dokonalí**“, ako je **dokonalý** ich nebeský Otec. Túto myšlienku musíme zdôrazniť, pretože – ako uvidíme ďalej – podobné ani **dokonalosť človeka netkvie v jeho prirodzenosti, ale rovnaké tak v kvalite jeho vzťahu k Bohu ak blížnemu.**

3. DOKONALOSŤ ČLOVEKA

Nemám v úmysle preberať tu všetky texty Starého zákona, v ktorých sa nachádzajú hebrejské termíny zodpovedajúce slovu „**dokonalý**“ – teda „**tamim**“ a „**šalom**“. Obmedzím rozbor len na niekoľko typických príkladov ľudí, o ktorých je výslovne povedané, že boli „**dokonalí**“ („**bezúhonní**“ - podľa ČEPu - pozn. prekl.). Nie je ich veľa, môžeme ich spočítať na prstoch jednej ruky.

1. Noemova dokonalosť

Noe je prvý človek, ktorému pisateľ prvej knihy Mojžišovej dáva prívlastok „**dokonalý**“ (**tamim**). Doslova je o ňom napísané: „**Noe bol muž spravodlivý, bezúhonný (dokonalý) vo svojom pokolení; Noe chodil s Bohom.**“ (**1 Moj 6:9**)

Rozhodné to neznamena, že Noe bol **dokonalý** v tom zmysle, že bol úplne bez hriechu alebo že dosiahol stav svätosti a už nehrešil. Ďalšie rozprávanie o jeho živote nám odhaľuje prinajmenšom jednu z jeho chýb, ktorá priniesla neblahé dôsledky pre jeho najmladšieho syna (**1 Moj 9:21-25**).

Noe bol spravodlivý človek, pretože udržoval správny vzťah k Bohu. Bol **dokonalý (bezúhonný)**, pretože sa Bohu odovzdal úplne. Ostatné, tieto prívlastky neoznačujú priamo Noeho, nepopisujú jeho ľudskú prirodzenosť, ale skôr jeho spôsob „chodenia s Bohom“. Inak povedané, označujú jeho spôsob života vo vzťahu k Bohu, a to, ako plnia svoje poslanie. Z toho dôvodu bol Noe zaradený do zoznamu hrdinov viery, lebo „**Noe veril, a preto pokorné prijal, čo mu Boh oznámil a čo ešte nebolo vidieť, a pripravil koráb na záchranu svojej rodiny. Svojou vierou vyniesol súd nad svetom a získal podiel na spravodlivosti založenej vo viere.**“ (**Hebr 11:7**)

2. Abraháмова dokonalá viera

Text, ktorý hovorí o **dokonalosti** v súvislosti s Abrahámom, nehovorí, že Abrahám bol „**dokonalý**“, ako je to povedané v prípade Noema. Pre Abraháma bola **dokonalosť** len ideálom, ku ktorému ho Boh vyzýval a ku ktorému mal spieť: „**Chod stále pred mnou, buď bezúhonný (dokonalý)!**“ (**1 Moj 17:1**)

v tomto prípade používa Biblia hebrejské slovo „**tamim**“, rovnaké slovo, ktoré označuje Noemovu **dokonalosť**. Napriek tomu sa „**chodenie**“ Noema a Abraháma výrazne líši, a to v predložke, ktorá ukazuje dôležitý rozdiel. Zatiaľ čo Noe chodil „s Bohém“, Abrahám je vyzývaný, aby chodil „pred Hospodinom“, to znamená v jeho prítomnosti a „pred očami toho, ktorému sa budeme zo všetkého zodpovedať“ (**Hebr 4:13**).

Ak chápeme správne kontext, Boží príkaz predpokladá, že Abrahámov život nebol do tej doby taký, aký mal byť. Preto Boh obnovuje svoju zmluvu a povzbudzuje Abraháma, aby, ako to neskôr vyjadril apoštol Pavol, „získal nebeskú cenu, ktorou je Božie povolanie“, a dosiahol **dokonalosť** (**Fil 3:14**).

Text v prvej knihe Mojžišovej upresňuje, že Boh vyvolil Abraháma, „aby prikazoval svojim synom a všetkým, ktorí prídu po ňom: " Dbajte na Hospodinovu cestu a konajte podľa spravodlivosti a práva, nech Hospodin Abrahámovi splní, čo mu prisľúbil. (**1 Moj 18:19**) To boli podmienky, ktoré bolo treba splniť, aby sa jeho potomstvo stalo „veľkým a zdatným národom a boli v ňom požehnané všetky národy krajiny“ (**1 Moj 18:18**).

Abrahámov život nebol isté bez chýb, podobné ako život Noemov. Jeho životopis nás v tomto smere nenecháva na pochybách. V závere Abrahámovho života Boh vydal Izákovi o ňom nasledujúce svedectvo: „To preto, že Abrahám poslúchol môjho hlasu a dbal na to, čo som mu spovedal: na moje prikázania, nariadenia a zákony.“ - „**V tvojom potomstve dôjdu požehnanie všetky národy .**“ (**1 Moj 26:5.4**) A pretože Abrahám udržiaval také dokonalé vzťahy, „bol nazvaný 'priateľom Božím'.“ (**Jak 2:23**)

Abrahám je právom považovaný za „**otca všetkých veriacich**“, ktorí „**tiež idú v stopách viery nášho otca Abraháma**“ (**Rim 4:11.12**). Abraháмова viera je naozaj vzorom viery, ktorá „počúva“, „koná“, „ospravedlňuje“ a „spasí“ podľa jednotlivých definícií, ktoré napísal apoštol Pavol (**Rim 1:5; Gal 5:6; Rím 3:22.26; 4:3-5, Ef 2:8**).

Abrahám „**uveril a mal nádej, kde už nádej nebolo**“ (**Rim 4:18**). Jeho dôvera v Boha bola úplná. „**Vo víre**“ zomrel, „**aj keď sa splnenie sľubu nedožil**“, ale len z diaľky ich zazrel“, pretože „**upínal nádej k mestu s pevnými základmi, ktorého staviteľom a tvorcom je sám Boh**“ (**Žid 11:13.10**).

Viac ako ktokoľvek iný je Abrahám príkladom „spravodlivého“ človeka žijúceho vierou, ktorá „**v skutkoch došla dokonalosti**“ (**Jak 2:22**).

3. Jóbovo dokonalé svedectvo

O Jóbovi rovnaké ako o Noemovi je napísané, že „**bol muž bezúhonný (dokonalý – tamim) a priamy**“ (**Jób 1:1**). Dvakrát o ňom Boh vydáva toto svedectvo: „**Nemá na zemi sebe rovného. Je to muž bezúhonný (dokonalý) a priamy, bojí sa Boha a vystíha sa zlého.**“ (**Jób 1:8; 2:3**) To však neznamená, že Jób bol úplne bez hriechu, podobné ako Noe alebo Abrahám, aj keď ho jeho priatelia neboli schopní obviňovať zo žiadnej chyby. A napriek tomu Jób nepredstieral, že je spravodlivý alebo

bezhriešny. Naopak povedal: „Aj keby som bol spravodlivý, za svojvoľníka moje vyhlási moje ústa, a keby som bol bezúhonný, vyhlási moje za krivého.“ (**Jób 9:20**) Jób vedel, že „nik nie je spravodlivý, nie je ani jeden“ a že všetci „sú pod mocou hriechu, ako je napísané“ (**Rim 3:9.10**). Jób by mohol povedať s apoštolom Pavlom: „Ničoho si nie som síce vedomý, tým však ešte nie som ospravedlnený.“ (**1 Kor 4:4**) Preto aj po svojej bolestnej skúsenosti Jób cítil potrebu biť sa v prsia a volať: „Preto odvolávam a ľutujem všetko v prachu a popole.“ (**Jób 42:6**)

V čom teda spočívala Jóbova **dokonalosť**? Rovnaké ako Noemova a Abrahámova - v jeho vzťahu k Bohu, v jeho oddanosti a priamosti voči Bohu, v jeho absolútnej dôvere v Boha a zvlášť v dôkaze neotrasiteľnej vernosti Bohu, o ktorom hovorí na konci svojej skúšky:

„Len z počutia o tebe som počúval, teraz však som tej zbadal vlastným okom.“ (**Jób 42:5**)

4. Dávidove dokonalé srdce

Aj keď sme pochopili, že biblický termín „**dokonalosť**“ neznamena stav svätosti bez hriechu, trochu nás prekvapuje, že Biblia predstavuje kráľa Dávida ako príklad **dokonalosti**. Navyše vieme, že mu Boh nedovolil stavať chrám k Božej cti, pretože David preliat mnoho krvi (**1 Par 22:8**).

Nech je to akokoľvek, keď pisateľ Kráľovských kníh porovnáva život Dávida so životom jeho nástupcov, dvakrát vyhlasuje, že „srdce Dávida bolo **dokonale** pri Hospodinovi“. O Šalamúnovi píše: „Jeho srdce nebolo celé (**dokonale - šalom**) pri Hospodinovi, jeho Bohu, ako bolo srdce jeho otca Dávida.“ (**1 Kráľ 11:4**) To isté vyhlásenie sa opakuje pri porovnaní s kráľom Abiamom (**1 Kráľ 15:3**).

Dobre si všimnime, že prídavné meno „**dokonalý**“ neoznačuje Dávida ako človeka, ani jeho život, ale jeho „**srdce**“. Keď Boh vysvetľuje dôvod voľby Dávida ako budúceho kráľa, povie prorokovi Samuelovi: „**Nejde o to, načo sa pozerá človek. Človek sa pozerá na to, čo má pred očami, Hospodin však hľadá na srdce.**“ (**1 Sam 16:7**)

V biblickej reči termín „**srdce**“ označuje vnútro človeka, to čo je v ňom skryté, najskrytejšie miesto jeho bytosti, jeho tajné myšlienky (**1 Par 28:9; Mar 7:21-23**). Ale presnejšie a vo väčšine prípadov „**srdce**“ označuje sídlo vôle, „miesto“ v človeku, kde sa uplatňuje sila rozhodovania. Príkladom toho je typické vyjadrenie: „**Rozhodol som sa vo svojom srdci...**“ (**Kaz 2:3; 2 Kor 9:7; 1 Kor 7:37**)

Keď teda Samuel vyhlasuje pri voľbe Dávida: „Hospodin si vyhľadal muža podľa svojho srdca“, chce jednoducho povedať, že voľba Dávida sa stala v súlade s Božou vôľou a že boli vzaté do úvahy aj skryté dispozície „Dávidovho srdca“. Lebo len Boh sám pozná srdce ľudí a vie, nakoľko v nich sú duchovné aspirácie, ktoré v nich chce vidieť: **úprimnosť, rýdzosť, oddanosť, túžba po spravodlivosti, smäd po pravde, úplná dôvera v Božiu dobrotu.**

Dávid tieto jedinečné vlastnosti nielen vykazoval vo výnimočnej miere, ale dokázal

ich tiež podivuhodné vyjadriť vo svojich žalmoch. Dávid vedel dokonale vypsievať, čo každý cíti hlboko v sebe pri svojom boji proti zlu, pri svojom hľadaní Boha, tvári v tvár rôznym životným skúškam. Z tohto dôvodu aj veriaci všetkých čias citovali slová žalmu, aby vyjadrili Bohu pocity svojho srdca.

A práve v tom je Dávid vzorom **dokonalosti**, napriek svojim slabostiam a svojim životným pádom. Snáď to bolo práve v prípade jeho najťažšieho hriechu, keď dokázal najdokonalejšie vyjadriť city, ktoré Boh prijíma od hriešnika vyznávajúceho svoj hriech. Akokoľvek si hriešnik škaredí svoj pád, v **51. žalme** nájde **najdokonalejší** vzor pokánia.

Dávidovo pokánie je **dokonalé** vzhľadom na jeho hriech práve tak ako v jeho podriadení sa Božiemu súdu. Jeho prosba o odpustenie a jeho dôvera v Božiu dobrotu boli tiež **dokonalé**. **Dokonalá** bola aj jeho vriaca túžba po obnove: „**Áno, v ozajstnosti máš zalúbenie, dávaš mi spoznať tajuplnú múdrosť... Stvor mi, Bože, čisté srdce, obnov v mojom vnútri pevného ducha.**“ (**Ž 51:8.12**)

Na rozdiel od vtedajšej náboženskej praxe Dávid pochopil, že na obnovenie vzťahu s Bohom, ktorý bol hriechom narušený, **nestačí** obetovať zápalné obete, privádzať „tisíce baranov“ a nechať tiecť „desaťtisíce potokov oleja“ (**Mich 6:7**). Dávid volal: „Obet, ktorú by som dal, sa ti nezapáči, na zápalných obetiach ti nezáleží. Skrúšený duch, to je obet Bohu. Srdcom skrúšeným a zdeptaným ty, Bože, nepohrdaš!“ (**Ž 51:18.19**)

Vo svojej posväcujúcej modlitbe v Gibeóne Šalamún správne zhrnul dôvody, prečo bol jeho otec Dávid „muž podľa Božieho srdca“ a prečo môže byť považovaný za vzor **dokonalosti**. „Ty si preukazoval veľké milosrdenstvo svojmu služobníkovi, môjmu otcovi Dávidovi, a on pred tebou chodil verné, spravodlivé a so srdcom úprimným voči tebe.“ (1 Kráľ 3:6) Aj Asaf, spevák a prorok Izraela, mu v **Ž 78:72** vydal podobné svedectvo: „A pásol ich s bezúhonným (**dokonalým**) srdcom“, to znamená s vôľou dokonale podriadenou Bohu.

5. Dokonalý život kráľa Azu

V Starom zákone môžeme nájsť ešte iný príklad človeka, o ktorom je povedané, že „srdce jeho bolo **dokonalé (šalem)** voči Bohu po celý jeho život“. Bol to kráľ Áza, ktorý vládol 41 rokov nad Júdom v Jeruzaleme.

„Aza robil to, čo je správne v očiach Hospodinových, ako jeho otec Dávid. Vykorenil zo zeme tých, ktorí sa oddávali modlárskemu smilstvu, a odstránil všetky hnusné modly, ktoré urobili jeho otcovia. Aj svoju matku Maaku zbavil jej kráľovského postavenia za to, že urobila ohavnú modlu pre Ašéru. Aza jej ohavnú modlu podfal a spálil v Kidrónskom úvale. Aj keď neboli odstránené posvätné návršia, predsa bolo srdce Azovo po všetky jeho dni **celé (dokonale)** pri Hospodinovi.“ (**1 Kráľ 15:11-14**)

Kráľ Aza sa prejavil ako veľký reformátor. Naozaj sa snažil odstrániť z kráľovstva všetky známky modlárstva. Neváhal ani zosadiť kráľovnú matku. Tak vrúcna bola jeho túžba páčiť sa Bohu. V správe o ňom je však uvedené aj jedno „ale“, ktoré

označuje, že jeho reforma nedosiahla svoj plný cieľ. Napriek tomu je Aza hodnotený úplne jasne: „Aza robil to, čo je správne v Hospodinových očiach... Srdce Azovo bolo po všetky jeho dni celé (dokonale) pri Hospodinovi.“

To neznamena, že Azov život bol bez chýb, práve naopak. Druhá kniha Paralipomenon podáva správu o udalosti, počas ktorej kráľ zreteľne nedôveroval Bohu. Nielenže neuposlúchol posolstvo Božieho proroka, ale navyše tohto Božieho posla nechal zavrieť do väzenia (**2 Par 16:1-10**).

Termín „**dokonalosť**“ v tomto prípade vykazuje známky relativity. Označuje **dokonalosť** úmyslov a vôle k činom pre dobro a pravdu bez toho, aby tieto dobré úmysly dospeli až k uspokojuvým výsledkom. Človek, o ktorého sa jedná, môže vykazovať aj nedostatky bez toho, aby stratil prívlastok „**dokonalý**“. Tento prívlastok Boh dal Azovi, keď hodnotil „všetky dni jeho života“.

Záver

Na základe niekoľkých uvedených príkladov ľudí, ktorých Starý zákon nazýva „**dokonalými**“, môžeme presnejšie pochopiť význam, ktorý dávali tomuto slovu pisatelia Starého zákona.

Najskôr musím pripomenúť, že **dokonalosť** nie je výsadou niekoľkých privilegovaných jedincov, ako by sa mohlo zdať na základe niekoľkých citovaných príkladov. Naopak, z mnohých iných textov Písma poznávame, že Boh očakával **dokonalosť** od všetkých Izraelčanov.

Po vyjdení z Egypta Mojžiš povzbudzoval celý národ, aby bol **dokonalý**: „**Budeš sa dokonale (tamim) držať Hospodina, svojho Boha.**“ (**5 Moj 18:13**) Rovnako požehnanie prednesené Šalamúnom pri posväcovaní chrámu sa obracia na každého: „**Vaša srdce buď celé (dokonalo - šalem) pri Hospodinovi, našom Bohu.**“ (**1 Kráľ 8:61**)

Ďalej je dôležité podčiarknuť, že „**dokonalosť**“ nikdy neoznačuje ľudskú prirodzenosť bez hriechu. Ľudia, ktorí sú nazývaní „**dokonalými**“, nie sú svätí, bez slabostí, akoby moc hriechu bola už definitívne premožená alebo dokonca odstránená z ich ľudskej prirodzenosti. Naopak, vo všetkých prípadoch títo „**dokonalí**“ ľudia musia naďalej bojovať proti pokušeniam a proti sklonom k zlu, ktoré je v nich. Aj keď vykazujú nedostatky, ich dokonalosť sa prejavuje v úprimnosti ich pokánia a v skutočnosti ich obnoveného vzťahu k Bohu.

Všimnime si tiež, že „**dokonalí**“ sú ľudia, ktorí „chodia“ s Bohom a v jeho prítomnosti. Prídavné meno „**dokonalý**“ je zakaždým spojené so slovesom „**chodiť**“ To teda znamená, že **dokonalosť** neoznačuje stav ľudskej prirodzenosti, ale skôr spôsob života, úprimný vzťah k Bohu a dobré úmysly, ktoré Boh prijíma, totiž: úprimnosť, rýdzosť, oddanosť a všetky ďalšie duchovné vlastnosti, ktorými sa prekladatelia snažili preložiť hebrejské slová „**tamim**“ a „**šalem**“. Správne je povedané v **Prísloví 20**: „**Hospodin má v ohavnosti ľudí falošného srdca, zatiaľ čo zalúbenie má v tých, ktorých cesta je bezúhonná (dokonalá - tamim).**“

Môžeme si tiež všimnúť, že „chodenie dokonalých“ je dané do súvislosti s „cestami Hospodinovými“, to znamená s Božím zákonom a jeho prikázaniami, s vyjadrením Jeho vôle. To si Boh tiež praje od svojho ľudu: „Teraz teda, Izrael, čo od teba požaduje Hospodin, tvoj Boh? Len aby si sa bál Hospodina, svojho Boha, chodil po všetkých jeho cestách, miloval ho a slúžil Hospodinovi, svojmu Bohu, celým svojim srdcom a celou svojou dušou, aby si dbal na Hospodinove prikázania a nariadenia, ktoré ti dnes udeľujem, aby s tebou bolo dobre.“ **(5 Moj 10:12.13)**

Túto základnú pravdu pripomína celý Starý zákon. Život je možný jediné pri rešpektovaní prírodných a mravných zákonov, ustanovených Stvoriteľom. Šťastie človeka na nich priamo závisí. „Blaho tých, ktorí vedú bezúhonný (**dokonalý – tamim**) život, tých, ktorí žijú tak, ako učia Hospodinov zákon. Blahoslavení, kto zachováva! jeho svedectvo, tým, ktorí sa na jeho vôli pýtajú celým srdcom. Tí podlosti nepáchajú, jeho cestami sa berú.“ **(Ž 119:1-3)**

Bolo by však nesprávne sa domnievať, že **dokonalosť** podľa učenia Starého zákona je výsledkom poslušnosti Božích prikázaní. Opak je pravdou. Z Šalamúnovej modlitby prednesenej pri posvätení chrámu jasne vyplýva, že ak máme „sa riadiť jeho nariadeniami a dodržiavať jeho prikázania“, je najskôr potrebné, aby naše „srdce bolo celé (**šalem**) pri Hospodinovi“ **(1 Kráľ 8:61)**.

Pre všetkých, ktorí uctievať Boha, platí zaslúbenie: „Lebo oči Hospodinove chodia sem a ta po celej zemi, aby dokázal svoju silu pri tých, ktorých srdce je celé obrátené (**šalem**) k nemu..“ **(2 Par 16:9)** Nikto to nevyjadril lepšie ako Dávid, keď vrúcne prosil Boha, aby mu stvoril „čisté srdce“, aby v ňom „obnovil pevného ducha“ a udelil mu svojho „Ducha svätého“, aby mohol „učiť neverné jeho cestám“ **(Ž 51:12.13.15)**.

To sú základné naučenia, ktoré môžeme vyvodiť zo Starého zákona pokiaľ ide o dokonalosť, ktoré podľa Božieho želania majú dosiahnuť všetci veriaci.

4. JEŽÍŠOVA VÝZVA K DOKONALOSTI

Ako sme ukázali v predchádzajúcej kapitole, **dokonalosť** podľa učenia Starého zákona znamená žiť v správnom vzťahu k Bohu, v súlade s „prvým a najväčším prikázáním“: „Miluj Hospodina, Boha svojho, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou.“ **(Mat 22:36-38)** Učenie Nového zákona potom kladie dôraz hlavne na druhé prikázanie, ktoré „je mu podobné“: „Miluj svojho blížneho ako sám seba.“ Pán Ježiš upresňuje: „Na tých dvoch prikázaniach spočíva celý Zákon i Proroci.“ **(Mat 22:39.40)**

To vyplýva z učenia Pána Ježiša o dokonalosti. Vo všetkých štyroch evanjeliách sa slovo „dokonalý“ (**teleios**) vyskytuje iba trikrát. V evanjeliu Matúša vymedzuje vzťah človeka k Bohu a ostatným ľuďom. Pán Ježiš použil uvedené slovo v dvoch veľmi zvláštnych situáciách, zakaždým hovoril o prikázaniach určených na vymedzenie medziľudských vzťahov.

1. „Budte teda dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec“

Toto vyhlásenie Pán Ježiš urobil na záver svojho výkladu zákona (**Mat 5:48**). Potvrdil večnú platnosť zákona a potom systematicky stavia formálne legalistické zachovávanie prikázaní do protikladu k dokonalej poslušnosti, ktorá je prejavom nového ducha. Tú musia vykazovať všetci, ktorí majú účasť na novej zmluve.

Problém, ktorý Pán Ježiš načrtol, nespočíva v tom, či máme zákon zachovávať alebo nie, ale skôr ako ho máme prakticky uplatňovať. Nemáme sa riadiť spôsobmi zákonníkov a farizejov, ktorí sledovali iba vonkajší úkon. Pán Ježiš vyhlásil: „Ak nebude vaša spravodlivosť o mnoho presahovať spravodlivosť zákonníkov a farizejov, isté nevojdete do kráľovstva nebeského.“ (**Mat 5:20**) To, čo Pán Ježiš odsudzoval najviac u náboženských vodcov vtedajšej doby, nebola ich horlivá snaha zachovávať Božie prikázania, ale to, že sa legalistickým spôsobom držali iba litery **ZÁKONA** a ignorovali „to, čo je v Zákone dôležitejšie: právo, milosrdenstvo a vernosť“ (**Mat 23:23**).

A práve toto sú vlastnosti, ktoré Pán Ježiš zdôrazňuje vo svojom výklade zákona. Práve ony tvoria ducha zákona, ktorý oživuje, zatiaľ čo litera podľa Pavlovho vyjadrenia zabíja (**2 Kor 3:6**). Pán Ježiš to dostatočne ilustroval dvoma príkladmi.

Najprv pripomenul šieste prikázanie: „Počuli ste, že bolo povedané otcom: ‚Nezabiješ!..‘ Ja však vám hovorím, že už ten, kto sa hnevá na svojho brata, bude vydaný súdu“ (**Mat 5:21.22**)

Ako druhý príklad uviedol siedme prikázanie: „Počuli ste, že bolo povedané: ‚Nez cudzoložíš Ja však vám hovorím, že každý, kto hľadá na ženu chtivých, už s ňou scudzozil vo svojom srdci.“ (**Mat 5:27.28**)

Rozdiel je úplne zrejmý. Požiadavka Pána Ježiša ukazuje presné opačným smerom, než ako zmýšľa mnoho kresťanov. Vydavateľ zákona novej zmluvy nevyžaduje menej ako vydavateľ starej zmluvy. Naopak, žiada oveľa viac. Jeho požiadavka sleduje úplne inú úroveň. Neodsudzuje iba vlastný čin, ale tiež a predovšetkým pohnútky a skryté úmysly srdca, to, čím človek naozaj je a nie len to, ako sa javí navonok.

Pán Ježiš to pri iných príležitostiach vysvetlil nasledovne: „Z vnútra totiž, z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvo, lúpeže, vraždy, cudzoložstvo, chamtivosť, zlovolnosť, lesť, bezuzdnosť, závistlivý pohľad, urážky, nadutosť, opovážlivosť. Všetko toto zlé vychádza z vnútra a znesväcuje človeka.“ (**Mar 7:21-23**)

Pán Ježiš teda najskôr vysvetlil „spravodlivosť“ obsiahnutú v zákone a „vernosť“ požadovanú pri jeho plnení, ale potom ešte zdôraznil hľadisko „milosrdenstva“, ktoré zákon tiež obsahuje. Robí tak pomocť prikázaniu, ktoré vyžaduje od človeka dokonalosť právnej v jeho vzťahu k ostatným ľuďom. „Počuli ste, že bolo povedané: *Milovať budeš blížneho svojho a nenávidieť nepriateľa svojho. Ja však vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú, aby ste boli synmi nebeského Otca, pretože on dáva svojmu slnku*

svietiť na zlé i dobré a dážd' posielala na spravodlivých i nespravodlivých. Ak budete milovať tých, ktorí milujú vás, aká vás čaká odmena? Či aj colníci nerobia to isté? A ak pozdravujete iba svojich bratov, čo robíte zvláštne? Či aj pohania nerobia to isté? **Buďte teda dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec." (Mat 5:43-48)**

Záverečné napomenutie správne pochopené vo svojom kontexte nepripúšťa pochybnosti. Božia **dokonalosť**, o ktorej je tu reč a ku ktorej napodobňovaniu je každý kresťan vyzývaný, sa netýka **Božej podstaty, ale Božieho spôsobu jednania** s ľuďmi. „Boh je láska.“ (1 Jn 4:16) Boh nikomu nenadŕža. **Vtedy otvoril Peter ústa a povedal: V pravde poznávam, že Boh nehľadá na osobu, (Skut 10:34)** On je milosrdný k „zlým“ rovnako ako k „dobrým“. A práve to Pán Ježiš požaduje od svojich nasledovníkov v závere svojho komentára k zákonu.

Lukáš vo svojom evanjeliu zdôraznil práve toto hľadisko milosrdenstva. Výzvu Pána Ježiša nezaznamenáva rovnakými slovami ako evanjelista Matúš: „Buďte **dokonalí**“, ale výslovne hovorí: „Buďte **milosrdní**, ako je **milosrdný** váš Otec.“ (Luk 6:36) Evanjelisti Matúš a Lukáš použili dve rôzne slová, aby zaznamenali to isté Ježišovo vyhlásenie, nijako si tým však neprotirečia. Obaja zachytili verné Majstrovu myšlienku.

Evanjelisti Matúš a Lukáš dvomi rôznymi výrazmi preložili do Gréčtiny slovo „šalem“, ktoré Pán Ježiš pravdepodobne použil. Toto slovo môžeme preložiť do gréčtiny buď slovom „**teleios**“ – **dokonalý**, ako to urobil Matúš, alebo slovom „**oiktirmon**“ – **milosrdný**, ako to urobil Lukáš. Lukáš vybral radšej termín „**milosrdný**“ ako „dokonalý“, a tým nám zreteľne ukázal, ako máme rozumieť **dokonalosti**, o ktorej hovoril Pán Ježiš.

Dokonalosť, ku ktorej Pán Ježiš vyzýva všetkých svojich nasledovníkov, sa teda môže uskutočniť jedinú vo vzťahu lásky k blížnym. To je cieľ, ku ktorému má spieť každý kresťan, aby bol dokonalý. Dôvodom, prečo sme vyzývaní, aby sme konali ako Boh sám, je, aby sme boli „synmi nebeského Otca“ (Mat 5:45). Čo mimoriadne je na prejavovaní lásky len tým, ktorí nás milujú? Nerobí to isté ľudia, ktorí nie sú kresťanmi? Výzva: „Buďte teda dokonalí“, znamená teda byť „**milosrdní**, ako je **milosrdný** váš Otec“.

Tvárou v tvár tomuto príkazu by sa každý z nás mal pýtať: do akej miery je možné dosiahnuť takú **dokonalosť**? Pán Ježiš na túto otázku odpovedal v rozhovore s mladým mužom, ktorý chcel mať istotu večného života.

2. „Ak chceš byť dokonalý...“ (Mat 19:21)

Túto výzvu Pán Ježiš adresoval človekovi, o ktorom evanjelia hovoria, že bol „mladý“, „bohatý“ a „jedným z predných mužov“ (Mat 19:16-26; Mar 10:17-27; Luk 18:18-27). Čo si mohol ešte viac priať? A napriek tomu tento mladý, bohatý a vplyvný muž nebol spokojný sám so sebou. Zrejme mu niečo „chýbalo“. Preto jeho posledná otázka znela: „Čo mi ešte chýba?“ (Mat 19:20)

Keď mladý muž videl Pána Ježiša, ako žehná deťom, priblížil sa k nemu s nádejou, že by mu mohol zodpovedať jeho duchovné otázky. Spýtal sa: „Maj, čo dobrého

mám robiť, aby som získal večný život?“ Pán Ježiš mu odpovedal: „Prečo sa moje pýtaš na dobré? Jediný je dobrý!“ **(Mat 19:16.17)**

Pán Ježiš ide okamžite k jadrú veci: „Nikto nie je dobrý, jediné Boh.“ **(Mar 10:18)** V silách človeka teda nie je vykonať niečo dobré, čím by si zaslúžil večný život. „U ľudí je to nemožné“ **(Mat 19:26)**, vyhlásil Pán Ježiš na záver rozhovoru. Aj napriek ceste, ktorou máme ísť, je jasné vyznačená: „Ak chceš vojsť do života, zachovávaj prikázania!“ **(Mat 19:17)**

V podstate Pán Ježiš len pripomína základnú zásadu platnú pre všetko živé. Život je možný iba v rámci zákonov, ktoré podmieňujú život na všetkých úrovniach, a to ako život fyzický, tak aj duchovný. Dodržiavanie zákonov tvorenia bolo pre človeka od počiatku podmienkou života. Pretože ľudia tieto zákony nerešpektovali, „hriech vošiel do sveta a skrze hriech smrť; a tak smrť zasiahla všetkých“ **(Žid 5:12)**.

Za iných okolností Pán Ježiš odpovedal rovnakým spôsobom jednému znalcovi zákona **(Luk 10:25-27)**. Na konci svojej verejnej kazateľskej činnosti pripomína univerzálnu zásadu: „**A viem, že Jeho (Božie) prikázanie je večný život.**“ **(Jn 12:50)** Aj v tomto prípade otázka vôbec neznie, či máme zachovávať Božie prikázanie alebo nie. Pánovi Ježišovi ide iba o to, aby jeho poslucháči pochopili, čo treba robiť, aby boli schopní prikázanie zachovávať.

Mladý muž si želal mať úplne jasno, ktoré prikázania má zachovávať, aby si zaistil večný život, preto položil upresňujúcu otázku: „Ktoré?“ **(Mat 19:18)** Je to prekvapujúca otázka od predného muža v Izraeli. Alebo chcel skúšať Majstra, ktorého niektorí odporcovia obviňovali, že chce zmeniť zákon? Alebo očakával, že mu Pán Ježiš nejako uľahčí podmienky, ktoré treba splniť?

Nech ho viedli akékoľvek pohnútky, Pán Ježiš mu odpovedal úplne jednoznačne: „Ty poznáš prikázania.“ A aby rozptýlil akékoľvek nepochopenie, vymenoval tie, ktoré upravujú vzťahy medzi ľuďmi: „Nezabiješ, nescudzoložíš, nepokradneš, nebudeš krivé svedčiť, cti matku.“ A nakoniec, aby pýtajúcemu sa pripomenul pozitívne hľadisko zákona, Pán Ježiš ešte dodal: „**Miluj svojho blížneho ako sám seba.**“ **(Mat 19:18.19)**

Mladý muž, ktorý mal veľmi vysokú mienku o svojej vlastnej spravodlivosti, horlivo odpovedal: „Majstra, to všetko som dodržiaval od svojej mladosti.“ **(Mar 10:20)** Bezpochyby sa domnieval ako väčšina Židov tej doby, že mu nikto nemôže nie vytknúť, pokiaľ ide o zachovávanie zákona. Sám apoštol Pavol si pred svojím obrátením myslel, že „ak ide o spravodlivosť podľa zákona, je bez úhony“ **(Fil 3:6)**. Keď však poznal Ježiša Krista, pochopil podstatu „poslušnosti, ktorá vedie k spravodlivosti“ **(Žid 6:16)**.

Dokonalosť, ku ktorej vyzýva Pán Ježiš, je oveľa viac než formálna poslušnosť zákona, viac ako splnenie všetkých „nesmieš“ v prikázaniach Desatora. Pre Ježiša Krista je dokonalosť nekonečná viac ako obyčajné vyhýbanie sa zlu. Lebo „kto vie, čo je robiť dobré a nerobí, má hriech“ **(Jak 4:17)**. Žiada teda, aby sme zlo prekonávali dobrom podľa „zlatého pravidla“: „**Ako by ste chceli, aby ľudia**

rokovali s vami, tak vy vo všetkom jednajte s nimi; v tom je celý Zákon aj Proroci.“
(Mat 7:12)

Než budeme ďalej sledovať uvedený rozhovor, všimneme si významný detail, ktorý zaznamenáva Markovo evanjelium: „Ježiš na neho s láskou pohliadol.“ **(Mar 10:21)** Pán Ježiš vedel lepšie ako ktokoľvek iný, že iba pohľad záujmu a lásky môže otvoriť srdce a pripraviť ducha k pokornému postoj. Onen láskavý pohľad nemal iný účel ako priviesť mladíka k tomu, aby sa nad sebou zamyslel a pochopil, že mu ešte niečo chýba.

Majstrov láskavý pohľad spôsobil, že si mladý muž uviedol, o čo ide, a vyslovil poslednú otázku: „Čo mi ešte chýba?“ **(Mat 19:20)** Pán Ježiš mu odpovedal: „Jedno ti ešte chýba.“ **(Luk 18:22)** Hneď nato dodal: „Ak chceš byť **dokonalý**, choď, predaj, čo ti patrí, rozdaj chudobným, a budeš mať poklad v nebi; potom príď a nasleduj ma.“ **(Mat 19:21)**

Pán Ježiš navrhuje bohatému mládencovi, ak chce doplniť to, čo mu ešte chýba, a stať sa „**dokonalým**“, aby prekonal svoje sebecko a prejavil milosrdenstvo voči svojim blíznym. To je možné, len keď človek naozaj chce. „Ak chceš byť dokonalý...“ Kristovo náboženstvo je predovšetkým náboženstvom slobody. Potom je ešte potrebné, aby boli odstránené prekážky, ktoré mu bránia, aby plne nasledoval Pána Ježiša.

Úplne jednoznačné môžeme povedať, že mladý muž nechcel splniť podmienky stanovené Ježišom Kristom, a tak „smutný odišiel, lebo mal mnoho majetku“ **(Mat 19:22)**. Pán Ježiš potom vysvetľoval svojim učeníkom, aké je ťažké, aby boháč vošiel do Božieho kráľovstva. V skutočnosti Pán Ježiš upresnil, že to nie je bohatstvo samo o sebe, ktoré vytvára prekážku, ale dôvera, ktorú v nej vkladáme **(Mar 10:24)**. Rovnakou prekážkou môže byť však aj niečo iné ako majetok, striebro alebo zlato. Môže to byť všetko, čo má pre nás väčšiu hodnotu ako Ježiš Kristus a bráni nám v nasledovaní Pána, ktorý nás môže priviesť k dokonalosti.

Pán Ježiš sa snažil vysvetliť svojim učeníkom, že sami dokonalosti dosiahnuť nemôžu. „**Lahšie prejde fava uhom ihly ako bohatý do Božieho kráľovstva.**“ **(Mat 19:24)** Slovom „bohatý“ označuje takého človeka, ktorý zakladá svoju istotu na svojom bohatstve. Učeníci, prekvapení týmto vyhlásením, zvolali: „Kto potom môže byť spasený?“ **(Mat 19:25)**

Spasiteľ sledoval ich úžas a vedel, aká je táto otázka pre nich dôležitá, preto považoval za nutné sa odmlčať. Keď sa potom pozrel na svojich učeníkov, povedal im veľmi slávnostne: „**U ľudí je to nemožné, ale u Boha je možné všetko.**“ **(Mat 19:26)**

Záver

Záverečné vyhlásenie Pána Ježiša nás nenecháva na pochybách, pokiaľ ide o možnosti človeka „urobiť niečo dobré, aby získal večný život“. Spasiteľ to vyjadril už v odpovedi na prvú otázku mladého muža: „**Nikto nie je dobrý, jediný Boh**“ **(Mar 10:18)**; „**jediný je dobrý**“ **(Mat 19:17)**. Aj keď „zachovávať prikázania“ je nutné, „ak

chceme vojsť do života“, ako Pán Ježiš jednoznačne vyhlásil, rovnaké platí aj to, že človek to vlastnou silou nedokáže. To jediné, čo môžeš urobiť, je najskôr chcieť sa stať **dokonalým**, zriecť sa samého seba a potom ísť k Ježišovi a Kristovi a nasledovať ho.

Mali by sme si tiež všimnúť, že pre Ježiša Krista **dokonalosť** nie je nejaký stav, ale živý prejav lásky. Zoradenie slovies v jeho vyhlásení to dostatočne dokazuje: „Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj, čo máš, daj to chudobným..., potom príď a nasleduj ma.“

Taká je podľa učenia Ježiša Krista cesta, ktorou môžeme dospieť k dokonalosti. Touto cestou môžeme ísť len v úzkom spoločenstve s ním. alebo, povedané presnejšie, tým, že budeme žiť jeho životom. „Ako ratolesť nemôže niesť ovocie sama od seba, ak nezostane pri kmeni, tak ani vy, ak nezostanete vo mne..., lebo bezo mňa nemôžete robiť nie.“ (Jn 15:4.5) Pre človeka, ktorý „zostáva v ňom“, sa nemožné stáva možným.

5. DOKONALOSŤ PODĽA APOŠTOLA PAVLA

Zo všetkých apoštolov písal o **dokonalosti** najviac apoštol Pavol. Podľa neho sa **dokonalosť** týka všetkých kresťanov, nikdy však o nej nerozpráva ako o absolútnom pojme. Naopak, pre Pavla je dokonalosť pojem relatívny, ktorý sa vzťahuje na každú etapu procesu „zdokonaľovania svätých“ (Ef 4:12).

Dôkladným štúdiom Pavlových epištol objavíme najmenej tri jasné definované stupne procesu „zdokonaľovania“ duchovného života veriaceho. Skutočnosť, že sa hovorí o „zdokonaľovaní“, už sama o sebe zdôrazňuje myšlienku, že apoštol Pavol chápe **dokonalosť ako postupný vývoj, nie ako cieľový stav realizovaný v tomto živote raz a navždy**.

1. Dokonalý alebo znovuzrodený človek

Na niekoľkých miestach apoštol Pavol označuje termínom „dokonalý“ (**teleios**) nových obrátených veriacich. Tak napríklad píše Korintským, že „múdroosť Božia“ môže byť kázaná iba „dokonalým“ (**teleiois**) (1 Kor 2:6). „Duchovní veci“ môžu byť pochopené len tými, ktorí dostali Ducha Božieho a ktorí majú „myseľ Kristovu“, lebo len človek duchovný, ktorý „duchovné posudzuje“, je schopný „posúdiť všetko“ (1 Kor 2:13-16).

Apoštol Pavol napríklad ľutuje, že nemohol hovoriť ku Korintským ako „k ľuďom duchovným“, lebo boli ešte „nedospelými v Kristovi“. „A ja, bratia, nemohol som vám hovoriť ako duchovným, ale ako telesným, ako maličkým v Kristovi. Mliekom som vás živil, a nie pokrmom; lebo ste ešte nemohli, áno aj teraz ešte nemôžete. Ešte určite telesní ste. Alebo lebo je medzi vami nenávisť, zvarové a rôzne, či ešte nie ste telesní a podľa človeka nechodíte?“ (1 Kor 3:1-3) To znamená, že „človek duchovný“ je protikladom „malého v Kristovi“.

Rovnakým spôsobom sa Pavol obracia k veriacim vo Filipis a nazýva ich

„**dokonalými**“ (**teleiois**), aj keď niektorí z nich majú v niektorých bodoch učenie „iný názor“ ako apoštol (**Fil 3:15**). To znamená, že môžem byť „**dokonalý**“ bez toho, aby som dosiahol plnosť poznania Ježiša Krista.

Je možné, že táto rozdielnosť názoru sa týkala právnej dokonalosti. Podľa bežného Gréckeho filozofického poňatia bola **dokonalosť** chápaná v najabsolútnejšom zmysle slova. **Dokonalosť** bola výhradnou vlastnosťou samotných bohov. Niektorí kresťania vo Filipis sa možno domnievali, že už dosiahli **dokonalosť** a že od svojho obrátenia sa podieľajú na božskej prirodzenosti Ježiša Krista.

Nech je to akokoľvek, apoštol Pavol objasňuje vec tým, že ukazuje na svoju vlastnú skúsenosť: „**Nemyslím, že by som už bol pri cieľi alebo už dosiahol dokonalosť.**“ Pre neho je absolútna dokonalosť predmetom budúcnosti. Preto hovorí: „Bežím k cieľu, aby som získal nebeskú cenu, už je Božie povolanie v Kristovi Ježišovi.“ (**Fil 3:12-14**) Apoštol potom dodáva: „Ak v niečom zmýšľate inak, aj to vám Boh objasní. Len k čomu sme už dospeli, toho sa držíme. Bratia, napodobňujte so mnou Krista.“ (**Fil 3:15-17**) Svoju istotu vyjadruje slovami: „Som si istý, že ten, ktorý vo vás začal dobré dielo, dovedie ich až do dňa Ježiša Krista.“ (**Fil 1:6**)

Nie je možné vyjadriť jasnejšie, že absolútna **dokonalosť** sa týka budúcnosti a že ju dosiahneme až v deň slávneho príchodu Ježiša Krista. Avšak všetci, ktorí prijali dobrú správu evanjelia, očakávajú tento deň tak, že sa zapojili do „kresťanského behu“. Apoštol Pavol ich nazýva **dokonalými**. Krstom učinili zmluvu s Kristom, prijali Kristovho Ducha, a tým boli zrodení k novému životu v Kristovi.

Apoštol Pavol sa to tiež snažil vysvetliť slovami: „**Kto je v Kristovi, je nové tvorenie. Čo je staré, pominulo, hľa, je tu nové! To všetko je z Boha, ktorý nás zmieril sám so sebou skrze Krista.**“ (**2 Kor 5:17.18**)

V rozhovore s Nikodémom Pán Ježiš zdôraznil dôležitosť prvého kroku v kresťanskom živote, keď vyhlásil: „Kto sa nenarodí znova, nemôže vidieť kráľovstvo Božie.“ A potom to upresnil: „Ak sa nenarodí kto z vody a z Ducha, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho.“ A nakoniec, aby povzbudil každého človeka túžiaceho vydať sa na cestu k dokonalosti, uzatvára slovami: „**Musíte sa narodiť znova.**“ (**Jn 3:3-7**)

Apoštol Pavol opakuje rovnakú myšlienku, ale vyslovuje túto základnú pravdu ešte radikálnejším spôsobom: „Nezáleží na obrezanosti ani neobrezanosti“, čo platí o kresťanoch, ktorí sa podriaďuje obradu obriezky alebo o kresťanoch, ktorí sa jej necítia byť viazaný, „záleží len na novom stvorení“ (**Gal 6:15**).

Takto sa človek stáva Božím dieťaťom, „dokonalým“ v prvej etape svojho duchovného vývoja. Podľa Pavla však nestačí sa len narodiť k novému životu v Kristovi; treba ešte rásť, stať sa dospelým kresťanom, plným človekom.

2. Dokonalý alebo posvätený človek

Ak v prvom slova zmysle je podľa apoštola Pavla každý človek, ktorý prijal Pána Ježiša za svojho Spasiteľa, považovaný za „**dokonalého**“, znamená to, že jeho

hriechy prikrývala Kristova spravodlivosť. Taký človek bol ospravedlnený a v tomto zmysle je „**dokonalý**“. **Dokonalosť** však nie je obmedzená na učenie o ospravedlnení, predpokladá tiež postupné **posväcovanie**, ktoré prebieha po celý ďalší život.

„Aj ten náš zvnútra náš ruší sa, ale ten vnútorný sa obnovuje deň odo dňa.“ (**2 Kor 4:16**) Tento pomalý proces premeny „vnútorného človeka“ apoštol Pavol nazýva „premenou a obnovou mysle“ (**Rim 12:2**). Pod vplyvom Ducha svätého je obrátený človek premieňaný „na jeho obraz v stále väčšej sláve – to všetko mocou Ducha Pána“ (**2 Kor 3:18**).

Preto Pavol sústavne povzbudzuje svojich čitateľov, aby „vždy viac prospievali“ (**1 Tes 4:1**). Radoval sa, keď zistil, že viera Tesalonických „mocné rastie“ a „vzájomná láska všetkých je stále väčšia“ (**2 Tes 1:3**). „**Dokonalé**“ vo Filipis uisťoval, že sa za nich modlí, aby sa ich „láska ešte viac a viac rozhojňovala a s ňou aj poznanie a hlboká vnímavosť, aby rozpoznali, na čom záleží“ (**Fil 1:9.10**). Korintským napísal: „Bratia, vo svojom myslení nebudte ako deti. V zlom budte ako nemlúvňatá, ale v myslení budte **dospelí**“ (**teleioi**) (**1 Kor 14:20**), to znamená – ľudia **dokonalí, zrelí, dospelí**. A v druhom liste do Korintu napísal: „Modlíme sa za vašu nápravu (aby ste vy boli **dokonalí**).“ Potom opakuje: „Napravujte sa (zdokonaľujte sa!)“ (**2 Kor 13:9.11**)

Myšlienka pokroku a zrenia sa znovu objavuje v epištole Židom, kde apoštol vyjadruje želanie, aby svojim čitateľom mohol dať „hutný pokrm“. „Každý, kto potrebuje mlieko, pretože neprivykol slovu spravodlivosti, je ako nehovoriace. Hutný pokrm je pre vyspelé (**teleion**), pre tých, ktorí majú cvičením svoje zmysly vypestované tak, že rozoznajú dobré od zlého. Preto nezostaňme už pri počiatočnom učení o Kristovi, ale smerujme k **dospelosti (teleiostíeta)**.“ (**Hebr 5:13 až 6:1**)

Dokonalosť, o ktorej sa zmieňuje v danom texte, sa môže uskutočniť len tým, že nezostaneme pri „počiatočnom učení o Kristovi“, totiž „o pokání z mŕtvych skutkov, o viere v Boha, učení o krste a vzkľadaní rúk, o vzkriesení z mŕtvych a o poslednom súde“ (**Hebr 6:1.2**).

Treba, aby všetci, „kto boli už raz osvietení a okúsili nebeský dar, kto sa stali účastníkmi Ducha Svätého a zakúsili pravdivosť Božieho slova i moc budúceho veku“ (**Hebr 6:4.5**), dosiahli cieľ kresťanského života, ktorý nie je menšieho než aby „dorástli zrelého (**teleion**) ľudskosti, merané mierou Kristovej plnosti“ (**Ef 4:13**), ako to Pavol vysvetľuje kresťanom v Efeze: „Boli ste v ňom vyučení podľa pravdy, ktorá je v Ježišovi. Odložte skorší spôsob života, staré ľudstvo..., obnovte sa duchovným zmýšľaním, oblečte nové ľudstvo, stvorené na Boží obraz v spravodlivosti a svätosti pravdy.“ (**Ef 4:21-24**)

To, čo Pavol vysvetľoval druhým, prežíval vo svojom vlastnom živote. Jeho teológia je ovocím jeho osobnej skúsenosti s Bohém. Nepatril medzi farizejov, ktorých Pán Ježiš pranieroval, pretože „hovorí a nerobí“ (**Mat 23:3**). Čo učil, to najprv prežil. Apoštol Pavol je jedinečným príkladom človeka premeneného Božou milosťou. Ten, ktorý bol „rúhač, prenasledovateľ a násilník“, „prvý z hriešnikov“ (**1 Tim**

1:13.15), mohol na konci svojho života napísať Timotejovi: „Ty však si sledoval moje učenie, môj spôsob života, moje úmysly, moju vieru, zhovievavosť, lásku, trpezlivosť, prenasledovanie a útrapy.“ **(2 Tim 3:10)**

Táto premena, ako ju apoštol Pavol správne nazýva **(Žid 12:2; 2 Kor 3:18)**, veľmi konkrétne ilustruje, čo je skutočná dokonalosť zrelého človeka, posväteného, dospelého kresťana. Nie je to nič iného ako **dokonalosť** charakteru. To, čo Božia milosť uskutočnila v živote apoštola Pavla, chce Boh uskutočniť v živote všetkých kresťanov. Apoštol Pavol len zisťuje, že „Ježiš Kristus práve na ňom ukázal všetku svoju zhovievavosť ako príklad pre tých, ktorí v neho uveria a tak dosiahnu večného života“ **(1 Tim 1:16)**.

Apoštol Pavol mnohokrát predstavil obraz človeka pred a po obrátení, „človeka telesného“ v protiklade k „človeku duchovnému“. Titovi napríklad napísal: „Ved' my sme boli kedysi nerozumní, neposlušní, zablúdení, boli sme otrokmi všelijakých vášní a rozkoší, žili sme v zlobej a závidi, boli sme hodní opovrhnutia a navzájom sme sa nenávideli. Ale ukázala sa dobrota a láska nášho Spasiteľa Boha: On nás zachránil... obmytím, ktorým sme sa znovu zrodili k novému životu skrze Ducha Svätého..., aby sme ospravedlnení jeho milosťou mali podiel na večnom živote, ku ktorému sa upína naša nádej.“ **(Tit 3:3-7)**

epištola Galatským postavil ešte do väčšieho protikladu „skutky tela“ a „ovocie Ducha“. V rôznych prejavoch Ducha ukázal kresťanské cnosti, ktoré tvoria **dokonalosť** charakteru posväteného človeka: „**láska, radosť, pokoj, trpezlivosť, láskavosť, dobrota, vernosť, tichosť, sebaovládanie**“. Potom ešte dodáva: „Proti tomu sa zákon neobracia.“ **(Gal 5:19-23)**

Naopak, každá z týchto cností ukazuje ducha, v akom má Kristov nasledovník zachovávať Božie prikázania. Každá z nich nádherne vymedzuje vzťahy kresťana k blížnemu. „Kto sa stará o trpiacich, nech pomáha s radosťou.“ **(Rim 12:8)** „**So všetkými majte trpezlivosť.**“ **(1 Tes 5:14)** „Vaša miernosť nech je známa všetkým ľuďom.“ **(Fil 4:5)** „**Predovšetkým však majte LÁSKU, ktorá všetko spája k dokonalosti.**“ **(Kol 3:14)**

Apoštol Pavol považuje túto možnosť dokonalosti charakteru každého človeka za **26** tajomstvo, skryté od vekov a od dávnych pokolení, ale teraz je zjavené jeho svätým, **27** ktorým Boh ráčil oznámiť, čo a aké je bohatstvo slávy toho tajomstva medzi pohanmi, ktorým je Kristus vo vás, nádeja slávy, **28** ktorého my zvestujeme upravujúc každého človeka k rozumnosti a učiac každého človeka vo všetkej múdrosti, aby sme predstavili každého človeka **dokonalého** v Kristu Ježišovi, **(Kol 1:26-28)**

Môžeme povedať, že táto **dokonalosť** charakteru, o ktorú sa má každý kresťan usilovať po celý život, označuje konečný cieľ „**zdokonalovania** svätých“? Určité nie. Vo všetkých svojich epištolách nám apoštol Pavol umožňuje poznať ešte ďalšiu etapu – „niečo lepšie“, niečo ešte **dokonalejšie**, lebo pre neho vedomie, že „Kristus je medzi nami“, znamená iba „nádej na slávu“.

3. Dokonalosť čiže nádeje na slávu

I keby nám v tomto živote bola daná milosť dospieť k **dokonalosti** charakteru, o to viac by sme túžili po slávnej **dokonalosti**, slúbenej „**dokonalým**“ v deň slávneho príchodu Ježiša Krista. Čím viac postupujeme na ceste posvätenia, tým viac si uvedomujeme, že je v nás ešte **nedokonalosť** v porovnaní so slávou a krásou **dokonalosti** zmŕtvychvstalého Krista.

Záveru svojho chválospevu o láske nám apoštol Pavol nezabudol pripomenúť, že „naše poznanie je len čiastočné (nedokonalé), aj naše prorokovanie je len čiastočné; až príde plnosť (**teleión**), vtedy to, čo je čiastočné, bude prekonané... Teraz vidíme ako v zrkadle, len v hádanke, potom však uzrime tvárou v tvár. Teraz poznávam čiastočné, ale potom spoznám plné, ako Boh pozná ma.“ (**1 Kor 13:9-12**)

Ak budeme musieť žiť v tomto „smrteľnom tele“, poddaní „zákonu hriechu a smrti“, budeme prežívať len dokonalosť relatívnu, v podmienkach prítomného života. Podľa Pavlovho príkladu však máme žiť v očakávaní, že „oblečieme nebeské telo..., aby smrteľné bolo pohltené životom“ (**2 Kor 5:2-4**). To sa stane v deň vzkriesenia: „Tí, ktorí zomreli v Kristovi, vstanú najskôr; potom my živí... budeme spolu s nimi uchvátení v oblakoch nahor vstrek Pánovi“ (**1 Tes 4:16.17**), „**Lebo toto porušiteľné musí obliecť neporušiteľnosť a toto smrteľné obliecť nesmrteľnosť.**“ (**1 Kor 15:53**).

Len vtedy dosiahneme **dokonalosť**, o ktorej písal apoštol Pavol „**dokonalým**“ do Filipis a ku ktorej sám ešte **nedospel**. To je presné zmyslom jeho nasledujúceho vyhlásenia: „Nemyslím, že by som už bol pri cieľi alebo už dosiahol dokonalosť (teteleiomai); bežím však, aby som sa jej zmocnil, tak ako ma sa zmocnil Kristus Ježiš. Bratia, ja si nemyslím, že som už v cieľi; len to môžem povedať: zabúdajúc na to, čo je za mnou, upfem k tomu, čo je pred mnou, bežím k cieľu, aby som získal nebeskú cenu, ktorou je Božie povolanie v Kristovi Ježišovi.“ (**Fil 3,12-14**)

Epištola Židom krásne ukazuje prechod od prítomnej **dokonalosti** k onej budúcej a ešte **dokonalejšej**. Keď hovorí o tom, že v tomto živote stojíme pred „zosnulými spravodlivými (**dokonalými**), ktorí už dosiahli cieľ“, upresňuje, že „tí všetci, hoci osvedčili svoju vieru, nedočkali sa splnenia toho, čo bolo zasľúbené, alebo Boh, ktorý zamýšľal pre nás niečo lepšie, nechcel, aby dosiahli cieľ (**dokonalosť**) bez nás“ (**Hebr 12:23; 11:39.40**).

Všetci „**dokonalí**“ všetkých čias prejdú naraz veľkou etapou k slávnej **dokonalosti** zmŕtvychvstalého Krista. Preto apoštol Pavol pozýva veriacich, aby očakávali deň príchodu Pána Ježiša Krista, deň, keď on „ktorý premení telo nášho poníženia, aby bolo súpodobným telu jeho slávy podľa pôsobenia, ktorým si môže aj podriadiť všetky veci.“ (**Fil 3:21**).

Záver

Ako je vidieť, Pavlovo poňatie dokonalosti je významové veľmi bohaté. Slovo

dokonalosť má nielen viac významov, ale má aj radu stupňov.

Proti absolútnemu zmyslu, ktorý dávali slovu „**dokonalosť**“ grécki filozofi a ktorý ešte často pretrváva v mysli mnohých kresťanov, apoštol Pavol dáva pojmu **dokonalosť** význam veľmi relatívny. Nikdy nepredstavuje **dokonalosť ako stav ľudskej prirodzenosti alebo ako statický údaj o človeku, ako niečo, čo sa uskutočnilo naraz, jednorazové a raz a navždy**. Práve naopak, pre apoštola Pavla je **dokonalosť** vždy plodom vzťahu lásky, ktorá pod vplyvom Božieho Ducha vedie veriaceho, aby postupoval „od pokroku k pokroku“ a mal pohľad uprený na dokonalý vzor, ktorým je Ježiš Kristus.

Z tohto dôvodu apoštol Pavol považuje za „**dokonalého**“ každého človeka, ktorý prijal Pána Ježiša ako svojho Spasiteľa, nech je stupeň jeho duchovnej skúsenosti akýkoľvek. Boh nie je „prijímač osôb“, On vie, čoho je kto schopný. On tiež rozdeľuje svoje hrivny „**každému podľa jeho schopností**“ (**Mat 25:15**).

Podobne aj Pán rozdeľuje dary Ducha, „**udeľuje každému zvláštny dar, ako sám chce**“ (**1 Kor 12:11**). „Každému z nás bola daná milosť podľa miery Kristovho obdarovania.“ (**Ef 4:7**) Dokonalosť nie je závislá od počtu prijatých darov, ale od spôsobu, akým ich uplatňujeme.

V tom spočíva **dokonalosť** pre každého, nech dosiahne akúkoľvek úroveň v rozvoji svojho charakteru alebo svojej osobnosti.

Pavlovo poňatie dokonalosti obsahuje totiž myšlienku neobmedzenom „**zdokonalovania**“ človeka. Ako sme už predtým ukázali. Boh vložil do srdca človeka „myšlienku večnosti“, aj keď človek nie je schopný domyslieť jej dosah; rovnako tak Boh stvoril človeka s vrodenu túžbou po dokonalosti, ktorú ani večnosť nebude môcť nikdy plne vyčerpať.

6. DOKONALOSŤ PODĽA APOŠTOLA JÁNA

Asi tridsať rokov po smrti apoštola Pavla písal o kresťanskej **dokonalosti** aj apoštol Ján. O tomto námete hovorí vo svojej prvej epištole v súvislosti s Riešením otázky hriechu, poslušnosti Božích prikázaní a lásky, ktorou sa **dokonalosť** vyjadruje. To, čo napísal Ján, sa nelíši od učenia apoštola Pavla. Vyjadruje sa však inými slovami a podáva riešenie z pohľadu, ktorý je mu vlastný.

Apoštol Ján potvrdzuje to, čo sme si ukázali v celej tejto štúdii – že kresťanská **dokonalosť** neznamená život bez chyby, bez omylu alebo hriechu. Všetci ľudia, ktorých Biblia nazýva „**dokonalými**“, nikdy neprestierali, že už dosiahli úroveň života bez hriechu. Nikde nie je napísané, že dosiahli **dokonalosť**, ktorá by predpokladala konečné víťazstvo nad hriechnou ľudskou prirodzenosťou. Takýto názor vychádza vždy z nesprávneho chápania ľudskej prirodzenosti a podstaty hriechu.

1. Dôležitý rozdiel

Ak chceme porozumieť učeniu apoštola Jána, musíme najprv porozumieť rozdielu

medzi HRIECHOM (jednotné číslo) a HRIECHY (množné číslo), ako ich používa Ján. HRIECH znamená „moc hriechu“, ktorá robí z človeka „otroka hriechu“ (**Rim 6:17**). Apoštol Pavol o tejto sile napísal: „Hriech, ktorý je vo mne“, „podriaďujú sa mu moje údy“, „vedie boj proti zákonu, ktorému sa podriaďuje moja myseľ“, „robí ma zajatcom zákona hriechu“ (**Rim 7:17.23**). Je to sila, ktorá človeka núti k hrešeniu, k páchaniu hriešnych činov. Zlé činy, ktoré nazývame hriechmi, sú výsledkom pôsobenia tejto sily, ktorá ovláda prirodzenosť človeka. Inak povedané, aj keď je skrze Božiu milosť a Ducha života v Ježišovi Kristovi možné vzdorovať pokušeniam, ktoré nás zvädzajú k hriechom, moc hriechu, ktorá je súčasťou prirodzenosti človeka, zostáva v človeku, kým žije v tomto „smrteľnom tele“.

Pretože mnohí úprimní kresťania nepochopili rozdiel medzi HRIECHOM a HRIECHMI – medzi MOCIU HRIECHU a HRIŠNÝMI SKUTKAMI, nepochopili ani pravý zmysel **dokonalosti** a zabúdli do „**perfekcionizmu**“, ktorý odporuje biblickému učeníu o Kresťanskej dokonalosti. Kresťanskú dokonalosť nemôžeme pochopiť, ak správne nepochopíme význam slova hriech. Takmer vo všetkých prípadoch je dokonalosť kladená do priameho vzťahu k Božiemu zákonu. Bolo by preto nepredstaviteľné, že by **dokonalosť** nepredpokladala od „**dokonalých**“ víťazstiev nad chybami a nedostatkami vo vzťahu k Bohu a blížnemu, skrátka víťazstvo nad ich hriechmi. V tomto bode sa apoštol Ján vyjadruje veľmi jasne, ale jeho výroky sa vykladajú často nesprávne.

2. Znamená dokonalosť život bez hriechu?

Niektorí kresťania sa odvolávajú na určité výroky apoštola Jána a uvádzajú ich ako dôkaz, že dokonalosť vyžaduje život bez hriechu.

prvé rady Ján jednoznačne vysvetľuje, čo znamená slovo hriech: „Každý, kto sa dopúšťa hriechu, koná aj proti zákonu Božiemu. A viete, že Syn Boží sa zjavil, aby hriechy sňal. av ňom žiadny hriech nie je.“ Apoštol Ján z toho vyvodzuje: „Kto v Synovi zostáva, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel ani nespoznal.“ (**1 Jn 3:4-6**)

Ďalej vysvetľuje, prečo tomu tak je. „Nikto, kto sa narodil z Boha, nerobí hriechu, lebo jeho semä zostáva v ňom, ba ani nemôže hrešiť, lebo sa narodil z Boha. Po tom poznať deti Božie a deti diablove. Nikto, kto nečiní spravodlivosť, nie je z Boha, a ten, kto nemiluje svojho brata.“ (**1 Jn 3:9.10**) „Vieme, že nikto, kto sa narodil z Boha, nehreší. Ale ten, kto sa narodil z Boha, chráni sa, a ten zlý sa ho nedotýka.“ (**1 Jn 5:18**)

Na základe týchto vyhlásení môžeme rozumieť, prečo niektorí ľudia tvrdia, že Biblia vyžaduje **dokonalosť**, ktorá vylučuje akýkoľvek hriech. Pripojiť sa k takému názoru však znamená ignorovať skutočnosť, že tá istá epištola obsahuje iné vyhlásenia, ktoré na prvý pohľad hovoria pravý opak. Napríklad: „Ak hovoríme, že sme bez hriechu, klameme sami seba a pravda v nás nie je... Ak hovoríme, že sme nehrešili, robíme z neho klamára a jeho slovo v nás nie je...“ Apoštol Ján však ihneď dodáva: „Toto vám píšem, deti moje, aby ste nehrešili. Ak však zhreší kto, máme u Otca príhovorca, Ježiša Krista spravodlivého.“ (**1 Jn 1:8 až 2:1**)

Citované vyhlásenia môžu vyzeráť ako úplne protichodné, v skutočnosti však nie

sú. Apoštol Ján rozlišuje hriešnu prirodzenosť človeka a postoj Božieho dieťaťa voči hriechu. V prvom rade zdôrazňuje, že ani jediný človek nie je bez hriechu, ani on sám, pretože do vyhlásenia zahŕňa aj seba. Tvrdiť opak by znamenalo, že „pravda v nás nie je“. Znamenalo by to však ešte niečo viac, totiž podvádzať samého seba a činiť Boha klamárom. Nie je snáď napísané, že „všetci, židia aj pohania, sú pod mocou hriechu, ako je napísané: **"Nikto nie je spravodlivý, nie je ani jeden"**? (Rim 3:9.10)

Tam, kde apoštol Ján opisuje postoj kresťana k hriechu, vyhlasuje, že skutočný kresťan „nehreší“, „nedopúšťa sa hriechu“ a „nemôže hrešiť“. V skutočnosti, ak vezmeme do úvahy tvar slovies v gréčtine, mali by sme skôr prekladať, že ten, kto je zrodený z Boha, „nepokračuje v hrešení“, „nepraktizuje hriech“ a „nechce už hrešiť“, pretože už nežije vo vzbura proti Bohu. Inými slovami, znovuzrodený kresťan už **nechce hrešiť**, „pretože v ňom zostáva Božie semienko“. Božia moc, ktorá z neho urobila nové tvorenie, v ňom pôsobí ďalej, aby mu umožnila žiť v súlade s Božou vôľou, ako ju vyjadrujú Božie prikázania.

Musím ešte raz pripomenúť, že tieto absolútne vyhlásenia opisujú postoj kresťana k hriechu. Keď prežil skúsenosť znovuzrodenia, zmenilo sa všetko – **jeho myšlienky, jeho túžby, jeho charakter**. Teraz, keď sa narodil z Boha, **nenávidí hriech**, ktorý sa mu pred tým páčil. Teraz miluje cnosti, ktorými predtým pohŕdal. Teraz už nechce byť otrokom hriechu, pretože Kristus mu dáva silu, aby sa z tohto otroctva vymanil.

Ak sa však napriek tomuto novému postoj k hriechu znovuzrodený človek zo slabosti, omylu alebo z nevedomosti sa dopustí činu, ktorý odporuje Božej vôli, Boh ho preto nezavrhne. Takýto človek, zarmútený tým, čo sa stalo, čo najrýchlejšie vyzná svoj hriech a znovu sa odovzdá Kristovi, ktorý **"je taký verný a spravodlivý, že nám hriechy odpúšťa a očisťuje nás od každej nepravosti"** (1 Jn 1:9). Apoštol Ján nás uisťuje slovami: **"A keby niekto zhrešil, máme prímluvcu u Otca, Ježiša Krista, spravodlivého."** (1 Jn 2:1)

3. Hriech, ktorý nevedie k smrti

Pretože to tak je, apoštol Ján rozlišuje medzi tým, čo nazýva „hriechom, ktorý vedie k smrti“, a „hriechom, ktorý nevedie k smrti“ (1 Jn 5:16). Neznamená to, že by podľa neho existovali dva druhy hriechu. Sám predsa hovorí: „Každá nepravosť je hriech“ (1 Jn 5:17), to znamená každé prestúpenie zákona. Rozlišuje však dva možné postoje hriešnika voči Bohu: postoj vzbury, ktorý vedie k smrti, a postoj pokánia, ktorý vedie k životu.

Postoj vzbury voči Bohu je postoj človeka, ktorý žije v stave trvalého prestupovania Božieho zákona. Postoj človeka, ktorý robí pokánie, je postoj človeka zmiereného s Bohom, v ktorom Boh prebýva. Aj keď sa stane, že prestúpi niektoré Božie prikázania, jeho „hriech nie je na smrť“, pretože ho vyznal a Boh mu odpustil. Preto aj Boh dáva život každému, kto robí pokánie. „Boh mu daruje život, ak nehrešil na smrť.“ (1 Jn 5:16)

Tak ako apoštol Ján rozlišoval medzi túžbou kresťana už viac nehrešiť a skutočnosťou života bez hriechu, rozlišoval apoštol Pavol medzi dnešnou relatívnou

dokonalosťou „dokonalých“ a absolútnou budúcou dokonalosťou. Podobne ako v prípade dokonalosti, aj absolútne víťazstvo nad hriechom je otázkou budúcnosti. Isté, dokonalosť, ku ktorej Boh pozýva všetkých kresťanov v tomto svete, predpokladá nakoniec víťazstvo nad všetkými vedomými hriechmi. Avšak kým budeme žiť v tomto „smrteľnom tele“, zostaneme potenciálnymi hriešnikmi.

4. Dokonalosť v láske

Skutočnosť, že sme hriešnici, nie je pre nás kresťanmi výhovorkou, že sa nemusíme usilovať o **dokonalosť**. Podľa apoštola Jána sa však **dokonalosť** môže prejavíť len v láske k Bohu a k blížnemu a v poslušnosti Božích prikázaní.

Dvakrát apoštol Ján vo svojej epištole vyhlasuje, že **„BOH JE LÁSKA“ (1 Jn 4:8.16)**. „V tom sa ukázala Božia láska k nám, že Boh poslal na svet svojho jediného Syna, aby sme skrze neho mali život. V tom je láska: nie že my sme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svojho Syna ako obeť zmierenia za naše hriechy.“ **(1 Jn 4:9.10)**

Naša láska k Bohu teda vyviera z jeho lásky. „My milujeme, pretože Boh napred miloval nás.“ **(1 Jn 4:19)** A preto „ak Boh nás tak miloval, aj my sa máme navzájom milovať“ **(1 Jn 4:11)**. „Aký je on, takí sme aj my v tomto svete.“ „V tom je jeho láska k nám **dokonalá**.“ (1 Jn 4:17) Ako Boh miluje nás, tak máme my milovať svojich bratov. „A tak máme od neho toto prikázanie: Kto miluje Boha, nech miluje aj svojho brata.“ **(1 Jn 4:21)**

Pre apoštola Jána je bratská láska najvyšším znamením kresťanskej dokonalosti. Je to vrcholný dôkaz, že dotyčný človek „je narodený z Boha“ a „pozná Boha“ **(1 Jn 4:7)**. „Ak niekto povie: ‚Ja milujem Boha‘, a pritom nenávidí svojho brata, je klamár. Kto nemiluje svojho brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí.“ **(1 Jn 4:20)** „Ale ak sa milujeme navzájom, Boh v nás zostáva a jeho láska v nás dosiahla svoj cieľ (je dokonalá).“ **(1 Jn 4:12)**

Láska je dokonalá natoľko, nakoľko sa prejavuje v skutkoch, a to ako vo vzťahu k Bohu, tak aj vo vzťahu k blížnemu a v poslušnosti prikázania. Apoštol Ján to vysvetľuje: „Podie toho poznávame, že milujeme Božie deti, keď milujeme Boha a jeho prikázania zachováваме..., a jeho prikázania nie sú ťažké, lebo kto sa narodil z Boha, premáha svet.“ **(1 Jn 5:2-4)**

Táto pravda je pre apoštola Jána taká zásadná, že považuje za potrebné ju zopakovať niekoľkokrát. „Podľa toho vieme, že sme ho spoznali, ak zachováваме jeho prikázania. Kto hovorí: ‚Poznal som ho‘, a Jeho prikázanie nezachováva, je klamár a nie je v ňom pravdy. Kto však zachováva jeho slovo, naozaj v ňom láska Božia dosiahla svoj cieľ **(je dokonalá)**. Podľa toho spoznávame, že v ňom sme.“ **(1 Jn 2:3-5)**

Záver

O apoštolovi Jánovi sa hovorí, že je učeníkom lásky. Je ním nielen preto, že bol „učeníkom, ktorého Ježiš miloval“ **(Jn 13:23; 20:2; 21:7)**, ale aj preto, že Božia láska

zjavená v Ježišovi Kristovi sa stala hlavným predmetom jeho spisu. A tak ako Božia dokonalosť sa prejavuje v jeho milosrdenstve voči človeku, tak sa má tiež dokonalosť človeka prejavovať v láske k Bohu ak blížnemu. „Kto hovorí, že v ňom zostáva, musí žiť tak, ako žil ON.“ (1 Jn 2:6)

Pre apoštola Jána rovnaké ako aj pre Pána Ježiša a apoštola Pavla je láska vrcholným viditeľným znamením **dokonalosti**. **Dokonalosť** sa prejavuje hlavne láskou a zachovávaním prikázaní. Bez lásky „nie som nič“, bez ohľadu na to, či prejavujem ktorékoľvek iné kresťanské cnosti. Apoštol Pavol dodáva: „A keby som rozdal všetko, čo mám, áno keby som vydal sám seba na upálenie, ale lásku by som nemal, nie mi to neprospeje.“ (1 Kor 13:3)

Láska je naozaj „pojítom dokonalosti“ (Kol 3:14). Ak chce byť niekto dokonalý, musí sa stať „milosrdný, ako je milosrdný náš Otec“ (Luk 6:36) vo všetkých svojich vzťahoch k ľuďom. To je cieľ, ku ktorému nás vyzývajú všetky biblické príklady, ktoré sme si pripomenuli. Ešte nám zostáva uvažovať o prostriedkoch, ktoré nám Boh dal k dispozícii, aby sme dospeli ku kresťanskej **dokonalosti**.

7. BOŽIE PROSTRIEDKY V SLUŽBE DOKONALOSTI

Definovali sme si, čo znamená **dokonalosť** podľa Biblie, a študovali sme jej rôzne aspekty. Zostáva nám ešte dôležitá otázka: Ktorými praktickými prostriedkami umožňuje Boh to, čo je pre samotného človeka nemožné? Aké prostriedky nám Boh dal k dispozícii, aby sme dospeli k **dokonalosti** a aby sme „k odmene horného povolania Božieho v Kristu Ježišovi“? (Fil 3,14)

Je nepredstaviteľné, že by Boh tak jasne určil cieľ kresťanského života bez toho, aby zároveň ponúkol praktické prostriedky na jeho dosiahnutie. Existujú najmenej tri také prostriedky: ¹Písmo, ²Boží zákon a ³Duch Svätý. Všetky nás majú viesť k Ježišovi Kristovi. Bez ného **dokonalosť** nie je možná.

Všetky tri menované Božie nástroje pôsobia súčasne a v **dokonalom** súlade, študovať ich však musíme jeden po druhom.

1. Svedectvo Písma

O Biblii, ktorú prijímame ako Božie slovo, o jej inšpirovanosti, vierohodnosti a autorite by sme mohli povedať veľa. Tu však budeme sledovať jej úlohu v procese „**zdokonaľovania** svätých“. Bez Biblie by nikto nevedel, kto je Boh a Ježiš Kristus. „A život večný je v tom, keď poznajú tebe, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista.“ (Jn 17:3)

Ústrednou témou celej Biblie je osoba a dielo Ježiša Krista. On sám to jasne hovoril Židom, ktorí jej požadovali, aby im predložil dôkaz, že je Mesiáš: „Skúmate Písma a myslíte si, že v nich máte večný život; a Písma svedčia o mné.“ (Ján 5:39)

Na ceste do Emaus v ono ráno vzkriesenie hovoril Pán Ježiš o tom istom s dvoma zo svojich učeníkov: „Potom začal od Mojžiša a všetkých prorokov a rozprával im to,

čo sa na neho vzťahovalo vo všetkých častiach Písma." (Luk 24:27) Keď potom sa zjavil všetkým apoštolom, znova im to vysvetľoval: „To som mal na mysli, keď som bol ešte s vami a fikal vám, že sa musí naplniť všetko, čo je o mne napísané v zákonoch Mojžišových, v Prorokoch a Žalmoch. Vtedy im otvoril myseľ, aby rozumeli Písmu.“ (Luk 24:44.45)

Písmo je však viac ako zdroj informácií. Pre tých, ktorí Bibliu prijímajú ako Božie slovo, je silou na **posvätenie**. Pán Ježiš to vysvetľil ľuďom, ktorí uverili jeho slovu, keď sa im predstavil ako Mesiáš: „Ak zostanete v mojom slove, ste naozaj mojimi učeníkmi. Poznáte pravdu a pravda vás urobí slobodnými.“ (Jn 8:31.32) Pán Ježiš tým nenaznačil iba podmienku, ako sa niekto môže stať jeho učedníkom: veriť a zostať v jeho slove – ale takú úlohu Božieho slova v živote jeho učedníkov: zvestovať pravdu a jej oslobodzujúca moc.

V niekoľkých podobenstvách Pán Ježiš prirovnával moc Božieho slova na semenie zasiatemu do zeme. Bez ohľadu na to, či rozsievateľ „spí alebo bdie, v noci aj cez deň, semeno vzhádza a rastie, on ani nevie ako. Zem sama od seba plodí najprv steblo, potom klas a nakoniec zrelé obilie v klase.“ (Mar 4:27.28) Tak je to aj s človekom, ktorý „počúva slovo, chápe ho a prináša úrodu...“ (Mt 13:23)

Apoštol Pavol prežil v tomto smere vlastnú skúsenosť, preto rád napísal rímskym kresťanom: „Nehanbím sa za evanjelium: je to moc Božia na spasenie pre každého, kto verí... Veď sa v ňom zjavuje Božia spravodlivosť.“ (Rim 1:16.17)

V epistoly Židom apoštol Pavol o moci Božieho slova napísal: „Slovo Božie je živé, mocné a ostrejšie ako akýkoľvek dvojsečný meč; preniká až na rozhranie duše a ducha, kostí a morku, a rozsudzuje túžby i myšlienky srdca.“ (Žid 4:12) Inak povedané, Božie slovo preniká k jadrú nášho bytia lepšie ako najúčinnější zbraň, obnažuje skryté pocity a najtajnejšie myšlienky ľudského srdca.

Písmo je teda nástroj, ktorý Boh používa predné na to, aby človeka oslovil a viedol ju k Pánovi Ježišovi. Jediné on môže človeka vnútorné premeniť na svoj obraz. Práve z tohto dôvodu je potrebné, aby bolo evanjelium kázané „po celom svete na svojedectvo všetkým národom“ (Mt 24:14). Preto apoštol Pavol napísal svojmu žiakovi Timotejovi: „Všetko Písmo pochádza z Božieho Ducha a je dobré na učenie, na usvedčovanie, na nápravu, na výchovu v spravodlivosti, aby Boží človek bol náležite pripravený ku každému dobrému činu.“ (2 Tim 3:16.17)

Nie je možné lepšie definovať úlohu Písma v pomalom procese rastu a duchovného zrenia, ktorým kresťan postupne rastie k **dokonalosti**.

2. Boží zákon plní úlohu vychovávateľa

Druhý prostriedok, ktorý nám Boh dal, aby osvetľoval cestu vedúcu ku kresťanskej **dokonalosti**, je Boží zákon. Tvorí jadro Písma, okolo ktorého sa sústreďuje celé Božie zjavenie. Desatoro Božích prikázaní, „napísané Božím prstom“ na kamenných doskách (2 Moj 31:18; 32:16), je vyjadrením Božieho charakteru a Božej vôle pre človeka.

Dnes, žiaľ, existuje zásadné nedorozumenie v tom, akú funkciu má zákon vo vzťahu k spaseniu. **Po stáročia Židia i kresťania verili v spasení zo skutkov zákona, zatiaľ čo dnes množia kresťania prijali opačný, ale rovnako nebezpečný blud, že viera v Pána Ježiša človeka oslobodzuje od zachovávaní Božieho zákona.** Tieto **dva** zásadné **omyly** odporujú učeniu Ježiša Krista a apoštolov. Pre nich nikdy nebolo otázkou, či je alebo nie je treba zákon dodržiavať, ale za akých podmienok a akým spôsobom je možné ho zachovávať.

Boh isté **nedal** zákon ako prostriedok na spasenie. „Keby tu bol zákon, ktorý by mohol dať život, potom by skutočne bola spravodlivosť zo zákona.“ (**Gal 3:21**) „Keď by sme mohli dosiahnuť spravodlivosť skrze zákon, bola by Kristova smrť zbytočná.“ (**Gal 2:21**) Neznamená to, že Boží zákon je **nedokonalý**. Apoštol Pavol naopak zdúrazňuje, že „**zákon je sám v sebe svätý a prikázanie sväté, spravodlivé a dobré**“ (**Rim 7:12**). Avšak zákon sám o sebe nie je princípom života schopným život dať alebo ho udržiavať. Tým menej je schopný vyslobodiť človeka z otroctva hriechu, preto „**Boh urobil to, čo bolo zákonu nemožné pre ľudskú slabosť**“ (**Rim 8:3**). Spasenie preto nie je z poslušnosti Božieho zákona.

Nikto nebojoval toľko proti viere v spasenie zo skutku zákona ako apoštol Pavol. To však neznamená, že veľký apoštol popieral dôležitosť zachovávaní zákona, ako to dnes niektorí tvrdia. Pavol naopak napísal: „**Nezáleží na tom, či je niekto obrezaný alebo nie je, ale na tom, či zachováva Božie prikázania.**“ (**1 Kor 7:19**) Podienuho „**sme v Kristovi Ježišovi tvorení na to, aby sme konali dobré skutky, ktoré nám Boh pripravil**“. Inými slovami, **nie sme spasení „za skutky“, ale preto, aby sme konali „dobré skutky“, podľa Pavlovho upresnenia, aby sme konali „dobré skutky, ktoré nám Boh pripravil“ (Ef 2:8-10).**

Nikto tiež nevedel lepšie ako Pavol vysvetliť pedagogickú úlohu zákona v procese spasenia z milosti skrze vieru. Túto úlohu definoval slovami: „**Zákon bol teda naším vychovávateľom (paidagogos), aby nás viedol ku Kristovi.**“ (**Gal 3:24**) Apoštol Pavol to vzťahuje nielen na morálny zákon, ale aj na zákon ceremoniálny. Levitská služba vo svätyni mala okrem iného za cieľ pripraviť veriacich starej zmluvy na príchod Mesiáša. Bohoslužba vo svätyni bola predobrazom diela spasenia, ktoré mal naplniť Ježiš Kristus, Baránok Boží, predurčený na to, aby odstranil hriech sveta.

Pisateľ epíštoly Židom, píšuci kresťanom zo Židov, sa zvlášť snažil ukázať, ako zákon v dobe starej zmluvy mal za cieľ viesť človeka ku Kristovi a skrze neho k **dokonalosti**. Napísal: „**Keby služba levitských knéžov, ktorá vedie ľud k poslušnosti zákona, priniesla dokonalosť, Boh by nemusel ustanovovať iného, najvyššieho knieža, „Syna... na vekov dokonalého“ (Žid 7:11.28).** Pretože však obeť a sústavné dary obetované v dobe starej zmluvy nemohli „**dokonale** očistiť svojdomie toho, kto obetuje“ alebo „**dokonale** očistiť tých, ktorí s nimi prichádzajú“ (**Hebr 9:9 10:1**), Boh „**jedinou obeťou (Ježiša) Krista) navždy priviedol k dokonalosti** tých, ktorých posviacuje“ (**Žid 10:14**).

Pretože zákon v rámci starej zmluvy „**nie neprivedol k dokonalosti, Boh ustanovil „lepšiu zmluvu“ (Hebr 7:19.22),** ktorej prostredníkom je Ježiš Kristus. Vďaka jeho prostredníckej službe zákon nie je napísaný len na doskách kamenných, ale môže byť aj v srdci veriaceho človeka podľa zaslúbenia daného prorokom Jeremiášovi

a Ezechielovi: „Toto je zmluva, ktorú s nimi uzavriem po oných dňoch, hovorí Pán; dám svoje zákony do ich srdca a vpišem im ich do mysle.“ (Hebr 10:16; 8:10)

Boh nemohol jasnejšie predpovedať zmenu, ktorá mala nastať v úlohe zákona vďaka službe Pána Ježiša. Odteraz plní zákon ešte účinnejšie svoju úlohu „pedagóga“, aby viedol ľudí ku Kristovi, lebo „zo zákona pochádza poznanie hriechu“ (Žim 3:20; 7:7). „Kto sa však zahľadí do dokonalého zákona slobody“ (Jak 1:25), uvidí sa taký, aký naozaj je.

Bez Božieho zákona by sme nepoznali hriech av dôsledku tomu by sme ani necítili potrebu Spasiteľa a Božej milosti. Presne povedané, zákon prináša vedomie viny, a tým vyvoláva túžbu po vyslobodení. Takto zákon slúži ako „pedagóg vedúci ku Kristovi“, aby sme vierou v neho mohli byť „ospravedlnovaní zadarmo jeho milosťou“ (Rim 3:24; Ef 2:8).

Boží zákon však má plniť ešte inú úlohu – umožňuje nám spoznať Božiu vôľu. Keďže zákon je prejavom Božieho charakteru, je tiež nutné prejavom Božej spravodlivosti, lásky a **dokonalosti**. Pretože je „svätý, spravodlivý a dobrý“, obsahuje morálne a duchovné zásady, ktoré človek potrebuje, aby bol schopný rozpoznať, „čo je vôľa Božia, čo je dobré, Bohu milé a dokonalé“ (Rim 12:2).

Vo vlastnej sile však nie sme schopní zachovávať Božie prikázania. Pán Ježiš povedal: „U ľudí je to nemožné.“ A apoštol Pavol to vysvetlil: „Zákon je duchovný, ale ja som telesný, hriechu zapredaný..., chcieť dobro, to dokážem, ale vykonať už nie.“ (Rim 7:14.18) Prostredníctvom viery v Ježiša Krista môžeme od Boha prijať milosť, nie aby nás oslobodila od záväzku poslušnosti prikázania, ale aby nás zbavila hriechu a uschopnila nás plniť jeho vôľu. „Lebo je to Boh, ktorý vo vás pôsobí, že chcete aj robíte, čo sa mu páči.“ (Fil 2:13)

Týmto spôsobom Boží zákon vedie hriešnika ku Kristovi ako vychovávateľ vedie k vlastnému učiteľovi. Kristus potom vedie hriešnika cez pokánie, odpustenie a znovuzrodenie k poslušnosti Božích prikázaní. Nová zmluva v Ježišovi Kristovi zákon neruší, ale naopak ho definitívne potvrdzuje. Upravila však vzťah medzi človekom a zákonom. Vďaka Ježišovi Kristovi už nie je pre človeka iba vonkajším zákonom, vyrytým na „kamenných doskách“, ale je napísaný „na živých doskách ľudských srdci“, „nie atramentom, ale Duchom Boha živého“. (2 Kor 3:3)

3. Pôsobenie Ducha svätého

Bez Božieho Ducha, ktorý je tiež Duchom Kristovým, by ani Písmo, ani Boží zákon nemohli plniť rozhodujúcu úlohu na ceste kresťana k **dokonalosti**. Písmo i zákon môžu byť nástrojmi vedúcimi k **dokonalosti** jedinej pod vplyvom Ducha. „Z popudu Ducha Svätého hovorili ľudia, poslaní od Boha.“ (2 Petr 1:21) Ten istý Duch, ktorý inšpiroval Písmo, je potrebný na pochopenie pravdy, ktoré Písmo obsahuje. Ani zákon nemôže bez Ducha svätého urobiť svedomie citlivým, a bez moci Ducha, „ktorý pôsobí v nás“ (Ef 3:20), by sme nemohli hovoriť ani o poslušnosti Božieho zákona.

Podstata Ducha svätého je pre nás tajomstvom, ktoré nám Boh nezjavil. Pán Ježiš zostal pri vyhlásení, že Duch je „Utešiteľ, ktorého nám pošle od Otca“ (**Jn 15:26**).

Jasne definuje úlohu, ktorú má Duch plniť v diele spasenia; najskôr v Kristovej pozemskom živote, potom v živote tých, ktorí počas storočí v ňom uveria – aby ich priviedol k posväteniu.

Pán Ježiš prišiel pred dvoma tisícami rokov na tento svet predné preto, aby zmieril ľudstvo s Bohom prostredníctvom svojej služby a službou Ducha Svätého, ktorého On bol nositeľom. Pán Ježiš bol počatý z Ducha Svätého, pomazaný Duchom pri svojom kŕtu a vedený Duchom, ktorý v ňom plný prebýval. Apoštol Pavol šiel ešte ďalej a vyhlásil, že ten, ktorý „bol zjavený v tele“, bol „ospravedlnený Duchom“ (**1 Tim 3:16**). Bez Ducha svätého by Pán Ježiš nemohol úspešne splniť dielo záchrany, pre ktoré prišiel na tento svet.

Pri rôznych príležitostiach Pán Ježiš hovoril o „Duchu, ktorého mali prijať tí, ktorí v neho uverili“. Evanjelista Ján vysvetľuje, že „zatiaľ totiž Duch nebol daný, lebo Ježiš ešte nebol oslávený“ (**Jn 7:39**). Preto, keď Ježiš Kristus oznámil svoj odchod, uisťoval svojich učeníkov slovami: „Hovorím vám však pravdu: Prospeje vám, aby som odišiel. Keď neodídem, Utešiteľ k vám nepríde. Ak odídem, pošlem ho k vám. On príde a ukáže svetu, v čom je hriech, spravodlivosť a súd.“ (**Jn 16:7.8**)

Týmito slovami Pán Ježiš definoval presnú úlohu Ducha svätého pre učeníkov a všetkých ľudí. „Akonáhle však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do všetkej pravdy.“ (**Jn 16:13**) „Ale Príhovorca, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, ten vás naučí všetkému a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal.“ (**Jn 14:26**)

Hneď po svojom vzkriesení Ježiš Kristus obnovil zaslúbenie urobené večer pri odchode: „Vy však budete pokrstení Duchom Svätým, až uplynú týchto niekoľko dní.“ (**Sk 1:5**) Zaslúbenie potom ešte raz opakovane: „Dostanete silu Ducha svätého, ktorý na vás zostúpi, a budete mi sudmi v Jeruzaleme av celom Judsku, Samafsku a až na sám koniec krajiny.“ (**Sk 1:8**)

To, čo Pán Ježiš zaslúbil dvanástim apoštolom a uskutočnil o letniciach, zaslubuje tiež všetkým ľuďom, ktorí prijmú pozvanie Ducha. Od svojho nanebovstúpenia Ježiš Kristus neúnavne príťahuje ľudí k sebe (**Jn 12:32**), aby im zjavil poklady Písma, aby ich uschoptil chodiť v Duchu, „ako on chodil“ (**1 Jn 2:6**).

Od letníc je Duch Svätý ľuďom k dispozícii. Teraz Boh udeľuje svojho Ducha tomu, kto ho o to prosí (**Luk 11:13**). Kto ho prijme, pri tom si Duch, a skrze Ducha aj Kristus urobí príbytok. Tak ako sa Boh vtelil v Ježišovi Kristovi skrze Ducha, tak skrze Ducha bude Kristus prebývať v človeku, ktorý ho prijme. Takto svojou službou Pán Ježiš otvoril cestu Duchu svätému a „splodil“ novú generáciu ľudí znovuzrodených Duchom.

Apoštol Pavol veľmi rád zdúrazňoval úlohu Ducha Svätého pri „zdokonaľovaní svätých“. „Kto nemá Ducha Kristovho, ten nie je Jeho“ (**Rim 8:9**). „Nikto nemôže povedať: 'Ježiš je Pán', ale v Duchu Svätom.“ (**1 Kor 12:3**) Ak „v nás prebýva Boží Duch“, „dosvedčuje nášmu duchu, že sme Božie deti“ (**Rim 8:9.16**).

Niektorí kresťania sa domnievajú, že pôsobenie Ducha svätého sa obmedzuje na niekoľko vyvolených jedincov. Členom korintského zboru, ktorí zastávali rovnaký názor, apoštol Pavol napísal: „Lebo my všetci... boli sme jedným Duchom pokrčení v jedno telo a všetci sme boli napojení tým istým Duchom.“ (1 Kor 12:13) Preto v Kristovi „smieme oboje, židia i pohania, v jednotej Ducha stáť pred Otcom“ (Ef 2:18).

Apoštol Pavol chcel ešte presnejšie opísať pôsobenie Ducha Svätého v človeku, preto vysvetľoval, že „Duch života, ktorý je v Ježišovi Kristovi“, nás oslobodil od „zákonu hriechu a smrti...“, aby spravodlivosť požadovaná zákonom bola naplnená v nás“ (Rim 8:2.4). Inými slovami povedané, Boh posielal svojho Ducha, aby sme boli schopní „chodiť podľa Ducha“, stále sa rozvíjať, rásť a stále dokonalejšie konať Božiu vôľu.

Dar Ducha svätého predstavuje teda podstatne dôležitý Boží nástroj pre všetok duchovný život. Bez Ducha svätého nemôže nikto tvrdiť, že je Kristovým nasledovníkom. Duch je zároveň zdrojom nášho nového života v Kristovi i podmienkou našej vnútornej premeny k dokonalosti, ktorá je v Kristovi. Dokonalosť je naozaj možná jedine skrze Ducha Svätého, pôsobiaceho mocné v srdci človeka, ktorý vierou prijal Ježiša Krista.

II. ČASŤ — Dokonalosť KREŠŤANSKÉHO CHARAKTERU KOMENTÁR Ellen G. Whiteovej

1. ELLEN G. WHITEOVÁ A KREŠŤANSKÁ DOKONALOSŤ

Medzi autormi, ktorí písali o kresťanskej **dokonalosti**, nepoznám nikoho, kto by sa tak verne držal ducha Písma a vykazoval tak hlboké duchovné poznanie ako Ellen G. Whiteová (1827-1915).

Ellen G. Whiteová bola veľmi usilovnou spisovateľkou. Jej spisovateľská činnosť zahŕňa takmer sedemdesiat rokov jej aktívneho života. Zanechala po sebe dielo obsahujúce 120 000 stránok textu. 24 jej kníh bolo vydaných a preložených do mnohých jazykov, ďalšie dve knihy boli v čase jej úmrtia rozpracované v tlačiarňach. Napísala tiež viac ako 4600 článkov do rôznych časopisov a takmer 200 brožúr a traktátov na najrôznejšie témy. Zanechala po sebe aj tisíce strán nezverejnených rukopisov. Od jej smrti v roku 1915 bolo vydaných na päťdesiat ďalších kníh zostavených z jej výrokov a citátov z jej dĺžok.

Dielo zamerané na Ježiša Krista

Všetko, o čom písala, bolo inšpirované Bibliou. Podľa nej je Biblia jediným kritériom pravdy. Napísala k nej veľký štvorzväzkový komentár, ktorý sa zaoberá celou

Bibliou od prvej knihy Mojžišovej až po knihu Zjavenia. Túto radu dopĺňa piaty zväzok, ktorý opisuje veľký spor medzi silami dobra a silami zla v priebehu dvadsiatich storočí kresťanskej éry. Najobľúbenejším námetom však pre ňu bol Pán Ježiš Kristus. Venovala mu niekoľko zväzkov, z ktorých najdôležitejšia je „**Túžba vekov**“ a najrozšírenejšia „**Cesta ku Kristovi**“. Táto posledná menovaná kniha bola preložená do viac ako 120 jazykov a vydaná v miliónových nákladoch. Niekoľko ďalších kníh venovala učenie Pána Ježiša – najznámejšie z nich sú „**Myšlienky z hory blahoslavenstva**“ a „**Kristove podobenstvo**“. Zaujímal sa o všetko, čo sa týka duchovného života kresťana, jeho výchovy a jeho zdravia.

Môže nám to pripadať zvlášť a prekvapivé, ale žiadnu knihu nevenovala priamo a celé otázkam kresťanskej **dokonalosti** alebo **dokonalosti** kresťanského charakteru. V skutočnosti je to však námet, ktorý prelína celé jej dielo. Je to ideál uskutočňovaný Ježišom Kristom a trvalo vyžadovaný od každého Kristovho nasledovníka. Termíny „**dokonalosť**“ a „**dokonalý**“ sa vyskytujú v jej spisoch na tisíckrát, slovné spojenie „**dokonalosť charakteru**“ presne 422-krát a „**kresťanská dokonalosť**“ 66-krát. Z toho vyplýva, že v tejto knižke nemôžeme uviesť všetky citáty na danú tému. Pokúsim sa uviesť len tie najvýraznejšie a najreprezentatívnejšie, a budem pritom čo najvernejšie rešpektovať terminológiu a zámer autorky.

Pretože Elien G. Whiteová verila v dokonalosť, cítila povinnosť písať o nej vo všetkých svojich knihách. Sústavne vyzývala svojich čítaných, aby sa o **dokonalosť** usilovali zo všetkých svojich síl, ale aby sa pritom spoliehali na Božiu milosť. **Dokonalosť** je pre ňu nielen Boží dar a prednosť ponúkaná každému človekovi, ale tiež úžasná možnosť nekonečného duchovného rastu, ktorého vzorom je **dokonalá** „miera Kristovej plnosti“. Ľudská prirodzenosť privedená k **dokonalosti** Kristovho charakteru je pre ňu najúžasnejším prejavom Božej moci pre záchranu človeka.

Dokonalosť je relatívna

Je dôležité, aby sme sa na začiatku tejto štúdie pokúsili zistiť, aký obsah dáva Elien G. Whiteová slovu „**dokonalosť**“. Napriek niekoľkým nie celkom jednoznačným priehľadným výrokom, z ktorých niektorí ľudia vyvodili úplne mylné závery, hovorí Elien Whiteová o **dokonalosti** ako o niečom **relatívnom**.

Iste, rada citátou nás vyzýva k **dokonalosti**, ktorá sa zdá byť **dokonalosťou** samotného Boha. Iné výroky vyhlasujú, že naša **dokonalosť** sa má podobáť dokonalosti Pána Ježiša, ktorý je naším vzorom. Podobné ako nás Pán Ježiš vyzýva: „**Buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec**“ (**Mat 5:48**), sestra Whiteová napísala: „Ideálom kresťanského charakteru je podobnosť Kristovi.“ (**8T 64**)

„Ideálom kresťanského charakteru je podobnosť Kristovi. Tak ako bol Boží Syn **dokonalý** vo svojom živote, tak majú byť jeho nasledovníci **dokonalí** vo svojom.“ (**DA 310**)

„Buh vyžaduje od svojich detí **dokonalosť**.“ (**COL 315**)

To sú príklady úplne bežných výrokov. Pozorné štúdium podobných výrokov nám však umožní pochopiť relatívne poňatie **dokonalosti**, ktoré mala Elien G. Whiteová

na myslí a ku ktorému nás vyzýva. „Božia povaha je absolútne **dokonalým**, harmonickým súhrnom všetkých správnych vlastností.“ (COL 330)

keď nám Pán dáva „možnosť získať tieto vlastnosti“ tým, že napodobňujeme **dokonalý** príklad, budeme vždy iba jeho napodobením. „**Nemôžeme sa rovnať vzoru, Boh nás však neprijme, ak tento vzor nenapodobňujeme a ak sa mu nepodobáme úmerné schopnostiam, ktoré nám dal.**“ (2T 549)

Boh v skutočnosti od každého človeka požaduje, aby vykonal všetko, čo je v jeho možnostiach. „Ukladá každému človekovi, aby vykonal to najlepšie, čo môže“, a „od všetkých vyžaduje mravnú **dokonalosť.**“ (COL 330)

Elien Whiteová dáva výzve Pána Ježiša, aby sme boli **dokonalí** ako je **dokonalý** náš nebeský Otec, veľmi relatívny zmysel. Opakované vyhlasuje: „Tak ako je Boh **dokonalý** vo svojej oblasti, tak má byť človek **dokonalý** vo svojej.“ (MM 112,113; 8T 64; 4T 591; PP 574)

V iných prípadoch sa dokonca zdá, že hovorí o **dokonalosti** úmernej individuálnym schopnostiam a možnostiam jednotlivých ľudí: „So svojimi obmedzenými schopnosťami máme byť svätí vo svojej oblasti, ako je Boh svätý vo svojej sfére. Úmerné svojim schopnostiam máme prejavovať pravdu, lásku a jedinečnosť Božieho charakteru. Tak ako pečať odtlačí svoj obraz do vosku, má ľudská duša prijať odtlačok Ducha Svätého a uchovať Kristov obraz.“ (1SM 337)

E. G. Whiteová dáva termínu „**dokonalosť**“ radu rôznych významov. Predné rozlišuje úroveň **dokonalosti** jednotlivých častí Božieho stvorenia. „**Dokonalosť** existuje ako v najmenších, tak aj v najväčších Božích výtvoroch.“ (Ed 114)

Existuje aj rozdielna úroveň **dokonalosti** pre jednotlivých ľudí. „Všetci (ľudia) nedosiahnu rovnaký rozvoj ani nekonajú rovnakú prácu rovnako úspešné. Boh nečaká, že zyp dosiahne rozmerov cédru alebo že olivovník bude rovnako vysoký ako majestátna palma. Každý by sa však mal usilovať o takú vysokú úroveň, ktorú mu umožňuje dosiahnuť spojenie ľudskej sily s Božou.“ (Ed 267)

Navyše, pre každého jedinca môže byť postupný rast jeho duchovného života na každej úrovni **dokonalý**. Podobne ako rastlina môže byť **dokonalá** v každom štádiu svojho rastu, „náš život môže byť **dokonalý** na každom stupni vývoja“ (Ed 106; COL 66).

Dokonalosť, o ktorú sa má každý veriaci usilovať, je relatívna ešte v ďalšom zmysle, a to vďaka našej hriešnej prirodzenosti. Nielenže nie je možné dosiahnuť **dokonalosť** tela, ale aj samotná morálna **dokonalosť** je obmedzená tým, ako sme žili pred svojím obrátením, fyzickými, intelektuálnymi a morálnymi dôsledkami skoršieho života.

V tomto zmysle Elien Whiteová hovorí o ľuďoch, ktorým síce Pán odpustil ich hříchy, ale ktorí napriek tomu nesú jazvy, sú poznamenaní a musia znášať určité následky po celý svoj ďalší život. (3BC 1158; 5T 40,41)

Napriek tomu, že naša morálna **dokonalosť** môže byť veľmi relatívna, „všetci, ktorí chcú spolupracovať s Bohom, musia túžiť po **dokonalosti** tela i ducha“ **(COL 330)**

„Aj keď nemôžeme dosiahnuť telesnú **dokonalosť**, môžeme sa usilovať o kresťanskú **dokonalosť** duše.“ **(2SM 32)**

Boh to od nás vyžaduje. Ale aj v tomto prípade je nutné upresnenie: aj táto kresťanská **dokonalosť** duše je relatívna a závislá na Božom zásahu. „Nie sme závislí od toho, čo môže vykonať človek, ale od toho, čo môže vykonať pre človeka Boh prostredníctvom Ježiša Krista.“ **(2SM 32)**

Mravná **dokonalosť**, o ktorej sa Elien Whiteová tak často zmieňuje vo svojich spisoch, vysvetľuje slovné spojenie, ktoré sama často používa: „**dokonalosť** kresťanského charakteru“.

Dokonalosť kresťanského charakteru

„Nepožaduje snáď Pán od vykúpených dokonalosť? Vyžaduje **dokonalosť**, pokiaľ ide o formovanie charakteru.“ **(5BC 1085)**

Ide teda o dokonalosť presne vymedzenú, ktorá nie je ničím menším než jasným požadavkom. „Buh prijíma ľan ľudí, ktorí sú odhodlaní dosiahnuť vysoký cieľ. Ukladá každému človekovi, aby vykonal to najlepšie, čo môže. Od všetkých vyžaduje mravnú dokonalosť. Nemáme znižovať mierku spravodlnosti, aby sme ich prispôbili svojim zdedeným alebo vypestovaným sklonom k zlému. Musíme pochopiť, že **nedokonalosť** povahy je hriech.“ **(COL 330)**

Na rozvoji kresťanského charakteru závisí náš kresťanský život aj život večný. „Výsledkom života je charakter, a práve on určuje náš údel, ako pre tento život, tak pre život večný.“ **(Ed 109)**

Je to zároveň „výsledok“ alebo „žatva“ nášho života **(Ed 109)** a zároveň „povolenie na vstup do večnosti“ **(Ed 19)**.

Neexistuje nie dôležitejšieho ako formovanie charakteru, a nie, „čo by malo pred Bohom väčšiu hodnotu“. „Najlepšie výtvy ľudských schopností neobsahujú krásu, ktorá by zniesla porovnanie s krásou charakteru.“ **(Ed 249)**

Tomuto predmetu Pán Ježiš vénoval tiež to najpodstatnejšie vo svojom učení. „Nepovedal nie, čo by uspokojovalo zvedavosť alebo povzbudzovalo sebecké ambície. Nezaoberal sa abstraktnými teóriami, ale tým, čo je podstatné pre rozvoj charakteru, čo rozšíri schopnosť človeka spoznávať Boha, čo zväčší jeho možnosti konať dobro.“ **(Ed 81)**

Na základe uvedeného môžeme pochopiť, prečo je „budovanie charakteru najdôležitejšou úlohou, ktorá bola ľuďom svojřen“, a prečo „nebolo usilovné štúdium tohto predmetu nikdy také dôležité ako dnes“ **(Ed 225)**

„Pravá výchova“ celkom určitej „neprehliada hodnotu vedeckého poznania

alebo literárnych znalostí. Viac ako informácia však cení silu, viac ako silu dobrotu, a charakter viac ako intelektuálne poznanie. Svet potrebuje ešte viac ako ľudí veľkého intelektu ľudí vznešeného charakteru.“ (Ed 225)

„Takáto povaha však nie je výsledkom náhody, nie je daná zvláštnymi darmi či schopnosťami, ktoré poskytuje Božia prozvetelnosť. Vznešená povaha je výsledkom seba-disciplíny, podriadenie nižšej prirodzenosti vyššej - odovzdanie seba samého pre službu lásky Bohu a ľuďom.“ (Ed 57)

Je to navyše výsledok trpezlivého a vytrvalého úsilia. „Zdokonalovanie charakteru je celoživotné dielo. Nedosiahnu ho ľudia, ktorí nie sú ochotní o neho zápasiť spôsobom, ktorý stanovil Boh - pomalým, usilovným postupom. Nemôžeme si dovoliť v tejto oblasti chybovať, každý deň musíme rásť v Krista, ktorý je naša živá hlava.“ (5T 500)

Navyše, „Pán Ježiš nám netvrdí, že je ľahké získať dokonalú povahu. Vznešenú a ušľachtilú povahu nikto nezdedí. Nezískame ju náhodou. Šľachetnú povahu získame osobným úsilím, prijímaním zásluh a Kristovej milosti. Boh dáva nadanie a rozumové schopnosti, ale my si vytvárame povahu. Vytvárame ju tvrdým, usilovným bojom s vlastným ja. Musíme zápasiť proti zdedeným sklonom k zlu. Musíme byť prísni sami na seba a nesmieme nechať ani jediný povahový rys bez povšimnutia.“ (COL 331)

Dielo Božej milosti

Aj keď je **dokonalosť** charakteru do značnej miery „výsledkom nášho osobného úsilia“ (RH 26. 8. 1884), nie je o nič menej výsledkom pôsobenia Božej milosti. **Dokonalosť** charakteru je v skutočnosti výsledkom úzkej spolupráce medzi človekom a Bohom. Prostredníctvom Ježiša Krista dáva Boh človekovi schopnosť uskutočniť úžasný ideál **dokonalosti** kresťanského charakteru. Preto tiež „(Pán) očakáva od nás **dokonalosť**, akú Kristus prejavil vo svojej ľudskej prirodzenosti“ (CG 477).

„V úsilí o dosiahnutie Božieho ideálu sa kresťan nesmie ničoho báť. Pán zaslúbil všetkým mravnú a duchovnú **dokonalosť** v milosti a sile Ježiša Krista.“ (AA 478)

„Vzhľadom na svetlo pravdy, ktoré máme, nemôžeme ani na chvíľu ospravedlňovať to, že dosahujeme nízku (duchovnú) úroveň. Ako Kristovi spolupracovníci máme prednosť podieľať sa na jeho utrpení. Máme sledovať Jeho život, študovať Jeho charakter a napodobňovať Jeho príklad. Musíme byť takí, aký bol Pán Ježiš vo svojej **dokonalejši ľudskosti**, **pretože si musíme vypestovať charakter pre večnosť.**“ (TM 173)

„Nie sme ešte **dokonalí**, ale máme možnosť sa oslobodiť z pút svojho sebecka a hriechu a kráčať k **dokonalosti**. Veľké možnosti, vysoký a svätý cieľ majú na dosah všetci ľudia.“ (AA 565)

„Musíme sústavné usilovať a sústavné postupovať vpred a vyššie k **dokonalosti** charakteru.“ (8T 64)

„Božie kráľovstvo neprichádza s vonkajšou okázalosťou. Prichádza prostredníctvom tichého inšpirovaného slova, prostredníctvom pôsobenia Ducha Svätého vo vnútri človeka, v spoločensťve s Pánom, ktorý je život. Najväčší prejav jeho moci môžeme pozorovať v ľudskej prirodzenosti privedenej k **dokonalosti** Kristovho charakteru.“ (7T 143)

„Členovia cirkvi by už dlhšie nemali zostať ľahostajní, pokiaľ ide o utváranie správneho charakteru. Majú sa vystaviť vplyvu Ducha Svätého a vytvárať povahu, ktorá sa bude podobať Božiemu charakteru.“ (8T 86)

„Každý môže v rámci svojich možností dosiahnuť dokonalosť kresťanskej povahy. Kristova obeť umožnila každému veriacemu, aby získal všetko, čo je potrebné k zbožnému životu. Boh nás vyzýva, aby sme dosiahli **dokonalosť**, a predstavuje nám vzor Kristovho charakteru. V **ľudskej prirodzenosti**, zdokonalenej životom sústavného odopierania zlu, nám Spasiteľ ukázal, že spolupráca s Bohom môžu ľudia v tomto živote dosiahnuť dokonalosť charakteru. Boh nás takto uisťuje, že aj my môžeme získať úplné víťazstvo.“ (AA 531)

2. MOŽNOSŤ ZDOKONALOVANIA - PREDNOSŤ ČLOVEKA

Ak chceme dobre porozumieť tomu, čo Elien G. Whiteová napísala o **dokonalosti** kresťanského charakteru, musíme zdôrazniť, čo považuje za základnú vlastnosť ľudskej povahy – totiž možnosť **zdokonalovania**. V tomto zmysle, ešte výraznejšia ako v iných významoch, **dokonalosť** nie je absolútna hodnota, dosiahnutie určitej úrovne, plnosť, ktorú do človeku na začiatku vložil Stvoriteľ, ale skôr možnosť neobmedzeného rozvoja a rastu, ktorú nevyčerpáme ani na večnosti.

Boh isté stvoril človeka ako **dokonalú** bytosť, rovnako **dokonalú** ako všetko ostatné. **Dokonalosť** človeka sa však líši od **dokonalosti** ostatného stvorenia práve možnosťou ďalšieho neobmedzeného rastu a rozvoja, ktorú nemá ani neživá príroda a ani zvieratá. Táto vlastnosť je typicky ľudská, je to prednosť bytosti stvorenej na Boží obraz.

Táto prednosť so sebou však niesla tiež možnosť pádu do hriechu. Boh mohol určite stvoriť človeka inak ako na svoj obraz - a našim starým rodičom nemusel dať možnosť, aby mu boli neposlušní. „Boh ich mohol stvoriť bez možnosti predstúpiť jeho požiadavky. V tomto prípade by však nemali ani možnosť rozvíjať svoj charakter. Ich služba by nebola dobrovoľná, ale vynútená. Preto im Boh dal možnosť voľby – možnosť prijať alebo odmietnuť poslušnosť.“ (Ed 23)

Mohli by sme teda zhrnúť: **dokonalosť** človeka spočíva v možnosti neobmedzeného rozvoja charakteru, ktorý umožňuje iba slobodné podriadenie sa Božiemu zákonu. „Vynútená podriadenosť by bránila akémukoľvek skutočnému rozvoju mysle a charakteru a urobila by z človeka obyčajný automat. To nie je zámer Stvoriteľa. Boh si želá, aby človek, koruna jeho stvoriteľského diela, dosiahol čo najvyšší rozvoj.“ (SC 43.44)

V záhrade Eden Boh vytvoril pre Adama a Evu také prostredie, ktoré dokonale zaistovalo ich ďalší telesný, duševný i duchovný rast a rozvoj. „Boh im zveril užitočné zamestnanie ako požehnanie, aby posilňovalo ich telo, rozvíjalo myseľ a utváralo ich povahu.“ **(Ed 21)**

Keby sa naši starí rodičia verní riadili Božími nariadeniami, „boli by schopní po celé jeho veky stále plné slávy“ **(Ed 22)**

Veď Boh stvorením človeka na svoj obraz sledoval, aby, „čím dlhšie bude človek žiť, stále plnšie prejavoval tento obraz – aby z neho stále viac vyžarovala sláva Stvoriteľa... Neposlušnosť však tento zámer zmarila.“ **(Ed 15)**

Podvod pokušiteľa spočíval vlastný v jeho snahe presvedčiť človeka, že „sa Boh snaží zabrániť človeku, aby dosiahol vyšší rozvoj a našiel väčšie šťastie“ **(Ed 24)**

Práve predstúpením Božieho pádu človek do značnej miery znehodnotil svoju najväčšiu prednosť, možnosť stále sa rozvíjať, príležitosť neobmedzené sa **zdokonaľovať**. „Zmes dobra a zla vniesla do ľudskej mysle zmätok, ochromila jeho duševné a duchovné schopnosti.“ **(Ed 25)**

Aby sa mohol uskutočniť pôvodný zámer, ktorý Boh sledoval stvorením človeka, začal uskutočňovať plán záchrany človeka, ktorý mal „obnoviť v človeku obraz jeho Svoriteľa, priviesť ho späť k dokonalosti, s ktorou bol stvorený, umožniť rozvoj jeho tela, ducha i duše“ **(Ed 15.16)**

Možnosť neobmedzeného rozvoja

„Boží ideál pre jeho deti je vyšší, než kam môže dosiahnuť ľudské myslenie. Cieľom, ktorý majú dosiahnuť, je zbožnosť - podobnosť Bohu.“ **(Ed 18)**

Tu sa však musíme vyvarovať základného omylu: stanovený cieľ nikdy nemôžeme plne uskutočniť v tomto živote, Boží ideál však pred nami otvára „chodník neobmedzeného rozvoja“ **(Ed 18)**

Pre človeka, ktorý prijal od Pána moc stať sa Božím dieťaťom, začal nový život. A život sa prejavuje rastom. „Rast rastliny znázorňuje rozvoj charakteru. Bez rastu nie je život. Rastlina musí buď rásť, alebo zahynúť. Ako ticho, nepozorované, ale vytrvalo rastie rastlina, tak sa má tiež rozvíjať ľudský charakter. V každom štádiu rozvoja nášho života môže byť dokonalý. Ak plníme zámer, ktorý s nami Boh má, budeme sa stále rozvíjať.“ **(Ed 105.106)**

Správne pochopená **dokonalosť** označuje teda tak úroveň, ktorú dosiahol skutočný kresťan, ako aj cieľ, ktorý má dosiahnuť v budúcnosti. To je presné stav nasledovníkov Pána Ježiša, o ktorých apoštol Pavol vyhlásil, že sú dokonalí bez toho, aby dosiahli konečnú **dokonalosť**. To vysvetľuje aj výrok: „Aj ten **najdokonalejší** kresťan môže stále rásť v poznaní a Božej láske.“ **(1T 340)**

Vďaka ľudskej schopnosti stále sa zdokonaľovať „môžeme každý deň pokročiť v **zdokonaľovaní** kresťanského charakteru“ **(GW 274)**

Táto schopnosť neobmedzeného rozvoja nie je len prednosťou človeka, je zároveň základnou potrebou ľudskej prirodzenosti. Je to natoľko potreba kresťanského charakteru, že si Elien Whiteová nevie predstaviť večný život vykúpených bez možnosti neobmedzeného **zdokonaľovania**.

„V Božom kráľovstve potom spoznáme, čo sme mohli získať už tu na zemi, keby sme prijali ponúkané svetlo a chceli ich pochopiť. Vykúpení budú po celú večnosť premýšľať a hovoriť o svojom spasení. Pochopí pravdy, ktoré chcel Kristus vštepiť už svojim učeníkom, ale chýbala im viera, aby ich mohli prijať. Vykúpenia budú stále objavovať nové pohľady na **dokonalosť** a slávu Ježiša Krista. Po nekonečných vekoch bude nebeský Hospodár vynášať zo svojho pokladu nové aj staré veci.“
(COL 134)

„Ľudia, ktorí počúvajú naučenie nebeského Majstra, idú stále ku predu v múdrosti, v očisťovaní a zušľachťovaní svojho vnútra, a tým sa pripravujú na prijatie do vyššej školy, v ktorej bude rozvoj pokračovať po celú večnosť... Prebývať v domove vykúpených, neniesť na svojom tele, duchu a duši temné stopy hriechu a jeho zloččenstvo, ale dokonalú podobu nášho Stvoriteľa, a po nekonečné veky rast v múdrosti, poznaní a svätosti, stále objavovať nové myšlienkové oblasti, stále objavovať nové zázraky a nové prejavy slávy, stále rozvíjať svoju schopnosť spoznávať, radovať sa a milovať a vedieť, že pred sebou máme stále ešte nekonečnú radosť, lásku a múdrosť – to je cieľ, ku ktorému zmefuje kresťanská nádej.“ **(CT 51.55)**

„Roky večnosti, ako poplynú, budú prinášať stále bohatšie a stále slávnejšie poznanie Boha a Ježiša Krista. Ako sa bude rozširovať poznanie, porastie láska, úcta a šťastie. Čím viac budú ľudia spoznávať Boha, tým viac budú obdivovať jeho charakter.“ **(GC 678)**

„Keby sme mohli plne pochopiť Boha a jeho slovo, nemohli by sme objaviť už nič ďalšie v oblasti viery, nemohli by sme rast v poznaní a ďalej sa rozvíjať. Boh by už nebol zvrchovaný a človek by už ďalej nerástol. Vďaka Bohu, že to tak nie je. Pretože Boh je nekonečný a v ňom sú obsiahnuté všetky poklady múdrosti, môžeme po celú večnosť bádať, stále študovať a napriek tomu nikdy nevyčerpáme bohatstvo jeho múdrosti, dobroty a moci.“ **(Ed 172)**

„Charakter formovaný podľa Božieho vzoru je jediný poklad, ktorý si môžeme preniesť z tohto sveta do sveta budúceho. Ľudia, ktorí sa nechajú Kristom učiť na tomto svete, prenesú všetky výsledky Božieho pôsobenia so sebou do nebeského domova. Aj v nebi budeme neustále rásť. Aké dôležité je teda rozvíjať svoj charakter už v tomto živote!“ **(MYP 100,101)**

„Netušená odmena pre tých, ktorí konajú dobro, nebeská radosť, spoločnosť anjelov, spoločenstvo a láska Boha a jeho Syna, zušľachťovanie a rozvoj všetkých našich schopností počas celej večnosti – nie sú to silné pohnútky a povzbudenie, ktoré nás vedú k tomu, aby sme z lásky zasvätili svoje srdce plné službe nášmu Tvorcovi a Vykupiteľovi?“ **(SC 21)**

„Kristus vo vás, tá nádej na slávu.“ **(Kol 1,27)**

Poznanie tohto tajomstva poskytuje kľúč k poznaniu všetkých ostatných. Otvára ľudskému srdcu poklady vesmíru, možnosť nekonečného rozvoja." (Ed 172)

Toto jasné formulované poňatie, že človek na tejto zemi i vykúpenie po celú večnosť majú možnosť stále rásť a zdokonaľovať sa, úplne vylučuje myšlienku absolútnej dokonalosti človeka. Absolútnu dokonalosť môžeme hľadať len v Bohu a Ježišovi Kristovi, ktorý je dokonalým „výrazom Božej povahy“. Naša podobnosť nebeskému vzoru môže byť iba obrazom, ktorý sa neustále obnovuje, ak „premyšľame o **dokonalosti** jeho charakteru“ (Ed 18)

Jedinú absolútnu **dokonalosť** človeka musíme hľadať v možnosti neustáleho rastu k **dokonalosti**, ktorá človeka vždy bude presahovať, pretože je to Božia **dokonalosť**.

Všetko, čo možno povedať o ľudskej **dokonalosti**, bude teda nutné vždy relatívne. Preto je užitočné vždy znovu pripomínať, že všetko, čo Elien Whiteová napísala o **dokonalosti**, musíme chápať v tomto základnom zmysle. To platí obzvlášť o všetkom, čo bolo povedané a napísané o **dokonalosti**, ktorú má dosiahnuť posledná generácia pred príchodom Pána Ježiša.

Dokonalosť charakteru, cieľ života

Pri čítaní kníh Elien Whiteovej si musíme veľmi skoro všimnúť, že celá jej etika sa sústreďuje na problém morálnej **dokonalosti**, ku ktorej musí dospieť každý kresťan, ak nechce pre seba znehodnotiť výsledok výkupnej obete Ježiša Krista. Táto morálna **dokonalosť** sa prejavuje charakterom. To samozrejme vysvetľuje dôležitosť, ktorú prikladá **dokonalosti** charakteru. Tým, že nám sústavné pripomína toto hľadisko problému **dokonalosti**, chce Elien Whiteová isté zamerať našu pozornosť na to, čím by sme sa mali zaoberať najviac.

Človek jednoducho nemôže dosiahnuť inú **dokonalosť** než dokonalosť charakteru. Tá podmieňuje akúkoľvek inú **dokonalosť**, av prvom rade **dokonalosť** „tela“. Bez premeny charakteru, bez znovuzrodenia celej ľudskej bytosti nemáme nádej, že by sme mohli byť vzkriesení spolu s Božími deťmi. Nikto „neuvídí Boha“ – nemôže žiť v jeho prítomnosti – ak nebude skôr posvätený. „Keď sa zjaví Ježiš Kristus, naše pomínelné tela budú premenené a pretvorené k podobe jeho oslaveného tela, avšak naša zlá povaha tým nebude posvätená.“ (OHC 278) v tomto živote sa musíme usilovať o **dokonalosť** kresťanského charakteru.

Vedomie, aká je táto úloha dôležitá a nevyhnutná, vysvetľuje, prečo sa Ellen Whiteová tak často a tak naliehavo k tomuto predmetu vracia. Nutnosť dosiahnuť posvätenie celej ľudskej bytosti až k dokonalosti je pravda, s ktorou sa stretávame témf na každej stránke jej spisu. V poznámkach k druhej epištole apoštola Petra hovorí výslovne, že zámerom apoštola je ukázať nám „Boží plán pre rozvoj kresťanského charakteru“ (AA 529)

„Buh povoláva svoj ľud k sláve a cnosti a tieto vlastnosti sa prejavujú v živote všetkých, ktorí sú s ním naozaj spojení. Získali podiel na nebeskom dare a majú

spieť k dokonalosti a "Božia moc (je) skrze vieru strážia k spáse." (**1 Petr 1,5**) K Božej sláve patrí to, že svojim deťom dáva svoje cnosti. Praje si sledovať, ako muži aj ženy dosahujú najvyššiu úroveň. Keď sa vierou chopia moci Ježiša Krista, keď sa dovolávajú jeho nezlyhávajúcich zaslúbení a privlastňujú si ich, keď s vytrvalosťou, ktorú nemožno odmietnuť, žiadajú o moc Ducha Svätého, Pán ich urobí dokonalými v Kristovi." (**AA 530**)

Je to úplne isté, preto „nik nemusí prežiť sklamanie v úsilí dosiahnuť **dokonalosť** kresťanského charakteru vo svojich podmienkach. Svojou obeťou Pán Ježiš umožnil veriacemu získať všetko, čo potrebuje k životu a zbožnosti. Boh nás vyzýva, aby sme dosiahli dokonalosť, a stavia pred nás príklad Kristovho charakteru. V ľudskej prirodzenosti **zdokonalenej** životom sústavného odopierania zlému Spasiteľ ukázal, že spoluprácu s Bohom môžu ľudia v tomto živote dosiahnuť **dokonalosť** charakteru. Boh nás tým uisťuje, že aj my môžeme dosiahnuť úplné víťazstvo." (**AA 531**)

„Pred veriacim sa otvára úžasná možnosť byť ako Kristus, naplňovať všetky zásady Božieho zákona.“ (**AA 532**)

Samozrejme, „satan vyhlasoval, že človek nedokáže zachovávať Božie prikázania. A naozaj, vo vlastnej sile ich zachovávať nedokážeme. Kristus však prišiel ako človek a dokázal, že ak sa spojí človek s Bohom, môže zachovávať každé Božie prikázanie. „Tým potom, ktorí ho prijímali a verí v jeho meno, dal moc stať sa Božími deťmi.“ Nejde o ľudskú, ale o Božiu moc. Ak prijmeme Krista, prijmeme aj silu žiť ako on.“ (**COL 315**)

Preto tiež „Boh požaduje od svojich deťí **dokonalosť**. Zákon predstavuje Boží charakter a je merítkom ľudských povah. Boh zoznamuje všetkých s týmto večným merítkom, aby sa nikto nemýlil, aký druh ľudí chce mať vo svojom kráľovstve. Pozemský život Ježiša Krista nám dáva **dokonalý** príklad naplnenia Božieho zákona. Keď sa Kristovi nasledovníci budú povahou podobať Pánovi Ježišovi, budú tiež zachovávať Božie prikázania.“ (**COL 315**)

„Preto sa, bratia, tým viac snažte upevňovať svoje povolanie a vyvolenie. Ak to budete robiť, nikdy neklopýtnete. Tak sa vám široko otvorí prístup do večného kráľovstva nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista. Aké vzácne uistenie! Veriaci, ktorý vierou speje k výšinám kresťanskej dokonalosti, má pred sebou slávnú nádej.“ (**AA 533**)

Dokonalosť veriacich v čase druhého príchodu Ježiša Krista

Nakoniec je tu ešte ďalší dôvod, prečo Elien Whiteová venuje takú pozornosť dokonalosti charakteru. Pre veríí poslednej generácie, pre tých, ktorí sa dožijú druhého príchodu Ježiša Krista, je dokonalosť kresťanského charakteru ešte dôležitejšia. „Život a charakter Enocha, ktorý dosiahol takú svätosť, že ho Pán vzal do neba bez toho, aby musel prežiť smrť, predstavuje, ako má vyzeráť život a charakter všetkých, ktorí chcú byť ako Enoch premenení, až Ježiš Kristus príde znova.“ (**OHC 278**)

Od svojich „Prvých spisov“ (Early Writings) E. G. Whiteová vážne vyhlasovala: „Videla som, že podiel na 'rozvážení nebude mať nikto, kto nezvífazel nad každým nedostatkom, nad pýchou, sebeckom, láskou k svetu, nad každým zlým slovom a zlým činom.“ **(EW 71)**

Takáto zmena sa isté prejaví „v povahe, vo zvykoch, v konaní“, veď „povaha sa neprejavuje príležitostnými dobrými skutkami alebo občasnými zlými činmi, ale každodenným prejavom a konaním“ **(SC 57. 58)**

To preto, že „jediný nesprávny povahový rys, jediné hriešne pranie, na ktorom umiernené lipneme, nakoniec znehodnotí celú silu evanjelia“ **(SC 34)** Je teda nevyhnutné dosiahnuť úplné vífazstvo nad svojimi nedostatkami.

Práve preto – skôr ako ukončí svoje dielo na zemi av ľudských srdciach – zošle Boh „neskorý dážd“, ktorý má umožniť, aby zasiaté semeno dozrelo k žatve. Tento dar navyše, ktorý Pán dá svojim deťom v poslednej generácii, dokončí formovanie charakteru tých, ktorí sa zodpovedne pripravovali na Kristov príchod. „Mocou Ducha svätého má byť v charaktere zdokonalený morálny Boží obraz. Máme byť plné premenení na podobu Ježiša Krista. Neskorý dážd, dozretie žatvy sveta, predstavuje duchovnú milosť, ktorá pripraví cirkve na príchod Syna človeka.“ **(TM 506)**

„Teraz je čas, kedy sa máme pripraviť. Božia pečať nebude nikdy daná na čelo nečistého muža alebo ženy, nikdy nebude vložená na čelo človeka, ktorý je ctižiadostivý a miluje svet. Nebude nikdy vložená na čelo človeka, ktorý má lživý jazyk a zákerné srdce. Všetci, ktorí dostanú pečať, musia byť pred Bohom bez poškvrny, sú to kandidáti nebies.“ „Keď bude daný príkaz a bude vkladaná pečať (na čelá ľudí), ich charakter zostane čistý a bez poškvrny pre večnosť.“ **(5T 216)**

S vedomím povinnosti, ktorá je na nás vložená, že máme uskutočniť kresťanský ideál, si musíme klásť otázky ako: „Usilujeme sa z celej svojej sily, aby sme dosiahli úroveň mužov a žien v Kristovi? Hľadáme jeho plnosť, snažíme sa stále dosiahnuť métu, ktorú nám predstavil - **dokonalosť** jeho charakteru? Keď Boží ľud dosiahne túto métu, dostane na čelo Božiu pečať. Naplnenie Duchom budú **dokonalí** v Kristovi a anjel píše záznamy a vyhlásia: "Dokonané jesť.“ **(6BC 1118)**

V knihe „**Vířazstvo Božej lásky**“ (**Great Controversy**) nachádzame nasledujúce upresnenia: „Až sa Kristus prestane prihovárať za ľudstvo v nebeskej svätyni, budú musieť ľudia žijúci na zemi stáť pred tvárou svätého Boha bez prostredníka. Ich šat musí byť bez poškvrny, ich povaha musí byť očistená od hriechu krvi Pána Ježiša. Prostredníctvom Božej milosti a vlastným vytrvalým úsilím musia zvířaziť v boji so zlom. Zatiaľ čo v nebi prebieha vyšetrujúci súd a vyznané hriechy veriacich sú odstraňované zo svätynnej, musí Boží ľud na zemi vykonať zvláštne dielo očistenia, odstránenie hřichu... Až bude toto dielo dokončené, budú Kristovi nasledovníci pripravení na príchod svojho Pána.“ **(GC 425)**

V skutočnosti „Pán Ježiš nepríde, aby nás očistil od hriechu, aby odstranil vady nášho charakteru alebo aby uzdravil choroby nášho temperamentu a našich nálad. Ak Jeho dielo pre nás nemá byť zbytočné, potom sa musí vykonať už skôr.

Keď Pán príde, ľudia, ktorí boli svätí, budú svätí stále. Tí, ktorí uchovali svoje telo a svojho ducha vo svätosti, v posvätení a v cti, zakúsia potom záverečný dotyk nesmrteľnosti... Potom už pre nich nebude vykonané nič, čo by odstránilo ich nedostatky a dalo im svätý charakter. Ten, kto ich očisťuje, potom už nebude pokračovať vo svojom diele a nebude odstraňovať ich hriechy a nedostatky. To všetko sa musí vykonať v hodinách skúšky. Toto dielo musí byť vykonané pre nás práve teraz.“ **(2T 355)**

„Nebeskú povahu musíme získať tu na zemi, inak ju ne získame nikdy.“ **(2T 267)**

„Smrť prináša zánik tela, nespôsobí však žiadnu zmenu nášho charakteru. Ani príchod Ježiša Krista nezmení náš charakter, iba ho uchová v danom stave navždy, bez možnosti akejkoľvek zmeny.“ **(5T 466)**

„Ak chceš byť svätým v nebesiach, musíš byť najskôr svätým na zemi. Rysy charakteru, ktoré si pestoval počas života, sa nezmenia smrťou alebo vzkriesením. Z hrobu povstaneš s rovnakými sklonmi, aké si prejavoval v domove aj v spoločnosti. Ježiš Kristus nezmení náš charakter pri svojom príchode. Proces premeny charakteru sa musí odohrať teraz. Náš každodenný život rozhoduje o našom večnom údele.“ **(AH 16)**

„Teraz, keď náš Veľkňaz koná dielo zmierenia za nás, musíme sa usilovať o **dokonalosť** v Kristovi. Náš Spasiteľ sa ani myšlienkou nepoddal moci pokušenia. Satan hľadá v ľudských srdciach slabé miesta, ktoré môže využiť. Keď niekto pestuje hriešnu náklonnosť, satan ju zužitkuje pre svoje pokušenie. Pán Ježiš však povedal: „...prichádza vládca tohto sveta. Proti mne nie nezmôže.“ **(Jn 14,30)** Satan nedokázal nájsť na Božom Synovi nie, čím by nad ním mohol zvíťaziť. Boží Syn zachovával príkázanie svojho Otca a nebolo v ňom hriechu, ktorý by satan mohol využiť vo svoj prospech. V takom stave musia byť ľudia, ktorí chcú obstáť v dobe súženia.“ **(GC 623)**

Kto obstojí?

Mohli by sme uviesť ešte mnoho ďalších citátov, ktoré nás vyzývajú k „sústavnému postupu vpred a nahor, k dokonalosti charakteru“ **(8T 64)**

Elien Whiteová predstavuje sústavné kresťanský život ako „trvalý postup vpred“ (8T 86), ktorého cieľom nie je nie menšieho ako **dokonalý** kresťanský charakter podobný charakteru Ježiša Krista. Túto pravdu kresťania obvykle nechápali, je však nevyhnutné, aby na ňu nezabúdali príslušníci poslednej generácie. Od ľudí, ktorí budú mať prednosť prežívať posledné hodiny dejín tohto sveta a nikdy neokúsiť smrť, sa vyžaduje dokonalosť charakteru a plné posvätený život. „Nebud' v omyle. Bohu sa nikto nebude posmievať. Jediné svätosť tej môže pripraviť pre nebesia. Iba úprimná a prežívaná zbožnosť ti môže dať čistý a vznešený charakter a uschopnenie tej vstúpiť do prítomnosti Boha, ktorý prebýva v neprístupnom svetle.“ **(2T 267)**

„Blahom tých, ktorí majú čisté srdce, lebo oni uzri Boha.“ **(Mat 5:8)**

Tak vysoký ideál a také kategorické požiadavky dávajú šancu len málokomu. Kto obstojí, kto na to stačí? Kto si to o sebe dovolí tvrdiť? Ak zostaneme iba pri tom, že si ukážeme, aký vysoký je kresťanský ideál, isté to mnohé zmalomyselňa. To sa stane zakaždým, keď spolu s ideálom nepredstavujeme tiež, a ešte výraznejšiu, úžasnú milosť Pána Ježiša. Nemýľme sa, „nemáme v sebe nie, čím by sme sa mohli chváliť. Nemáme dôvod na sebavyvyšovanie. Naším jediným dôvodom na nádej je Kristova spravodlivosť, ktorá je nám pripočítaná a ktorú prináša Duch Svätý, ktorý pôsobí v nás a našim prostredníctvom.“ (SC 63)

Ak je dôležité, aby sme získali **dokonalosť** Kristovho charakteru preto, aby sme mohli predstúpiť pred Boha, potom je tiež nevyhnutné, aby nás Pán Ježiš „oddiel“ svojím charakterom, svojou spravodlivosťou a **dokonalosťou**. Jediné on môže doviesť k **dokonalosti** dielo, ktoré v našom srdci začal, ak o to stojíme. „Ten, ktorý **vo vás** začal dobré dielo, dovedie ich až do dňa Ježiša Krista.“ (Fil 1:6)

3. DOKONALOSŤ CHARAKTERA JE MOŽNÁ LEN V JEŽIŠI KRISTE

Príliš často sa hovorí o **dokonalosti** charakteru a nevyhnutnosti dosiahnuť také úrovne v tomto živote skôr, než skončí doba milosti, ako o diele, ktoré musíme vykonať my sami. Isté musíme usilovať o svoje spasenie „s bázňou a chvením“, ako hovorí apoštol Pavol, nesmieme však pritom nikdy zabudnúť, že , je to Boh, ktorý vo vás pôsobí, že chcete aj robíte, čo sa mu páči“ (Fil 2:12.13). „Milosťou teda ste spasení skrze vieru. Spasenie nie je z vás, je to Boží dar; nie je z vašich skutkov, takže sa nikto nemôže chváliť.“ (Ef 2:8.9)

Túto základnú pravdu Elien Whiteová zdúrazňovala viac ako ktokoľvek inú. Niektoré jej výroky vytrhnuté z kontextu môžu pôsobiť dojmom, že hlásala spasenie zo skutkov; a čo by bolo ešte mnohonásobne závažnejšie: mohli by viesť niektorých ľudí k zúfalstvu, pretože by poznali, že nie sú schopní naplniť ideál kresťanského života. Iné by mohli viesť k odpornej pýche samospravodlivých ľudí. V skutočnosti E. G. Whiteová nepísala ani raz o **dokonalosti** kresťanského charakteru bez toho, aby sa pri tom nezmienila, že Ježiš Kristus je jedinou cestou, ako môžeme túto dokonalosť dosiahnuť. Pozorné sledovanie už uvedených citátov z jej dlžok by mohlo stačiť ako dostatočný doklad, chcel by som to však ilustrovať ešte ďalšími výroky.

Premýšľanie o charaktere Ježiša Krista

„Okrem neho (Boha) nie je žiadny iný zdroj **dokonalosti** charakteru.“ (SC 21)

Jedine premýšľaním o povahe Pána Ježiša dochádza k žiaducej premene nášho charakteru. „Tak ako sa kvetina obracia k slnku, aby jej jeho žiarivé lúče dopomohli k **zdokonaleniu** krásy a súmernosti, tak sa máme obracať k Slnku spravodlivosti, aby na nás zažiarilo nebeské svetlo a náš charakter sa mohol rozvíjať podľa vzoru Ježiša Krista.“ (SC 68)

Napodobňovaním sa „krása Kristovej povahy prejaví v jeho nasledovníkoch“ (SC

59)

Prvým krokom k dokonalosti je teda krok k Ježišovi Kristovi. „Nemáš sa pozeráť na seba, zaoberať sa so sebou, dívaj sa na Krista. Premýšľaj o Jeho láske, o jeho kráse, o do-konalosti jeho charakteru. Kristus v sebazapretí, Kristus v pokorení, Kristus v čistote a svätosti, Kristus vo svojej nevýslovnej láske - o tom by sme mali primýšľať a tým sa zaoberať. Premenený podľa jeho vzoru máš byť tým, že ho miluješ, že ho napodobňuješ, a tým, že si na ňom plný závislý.“ **(SC 70. 71)**

To je podmienka, od ktorej všetko závisí. „Mali by sme uvažovať o charaktere nášho drahého Vykupiteľa a Prostredníka... Pri uvažovaní o **dokonalosti** Spasiteľa zatúžime po tom, aby sme boli úplné pretvorenie a obnovenie podľa vzoru jeho čistoty. Budeme vnútorne hladní a smädní po tom, aby sme sa stali takými, aký je Pán, ktorého uctieваме.“ **(SC 89)**

Navyše, nakoľko v nás milosť Ježiša Krista uskutoční premenu, budeme stále viac obdivovať charakter nášho nebeského Vzoru. „(Kresťan) sleduje akoby v zrkadle slávu Pána a je premieňaný od slávy k sláve, až sa podobá tomu, koho úctívá.“ **(AA 559)**

Týmto spôsobom, akýmsi „prenesením“, sa v nás vytvára charakter Ježiša Krista. Premenu podobnú tej, ktorú môžeme sledovať v živote apoštola Jána, môže prežiť každý. „Jeho výbušná a ctižiadostivá povaha sa poddala premieňajúcej moci Ježiša Krista. Oživujúci vplyv Ducha svätého premenil jeho srdce. Moc Kristovej lásky spôsobila úplnú zmenu jeho povahy. To je zaručený výsledok spojenia s Kristom. **Ak prebýva Kristus v srdci, zmení sa celá povaha.**“ **(SC 73)**

„Človek môže mať v povahe výrazné nedostatky, keď sa však stane skutočným učeníkom Ježiša Krista, moc Božej milosti ho pretvára a posväčuje.“ **(AA 559)**

„Vierou v Ježiša Krista môže byť doplnený každý nedostatok charakteru, očistená každá nečistota každá chyba a rozvinutá každá schopnosť.“ **(Ed 257)**

Božia láska má veľkú moc, „mení povahu, ovláda pohnútky, riadi náklonnosti, prekonáva nepriateľstvo a zušľachťuje city.“ **(SC 59)**

„Ak pôsobí v tebe Kristus, budeš prejavovať toho istého ducha a konať tie isté dobré skutky – skutky spravodlivosti a poslušnosti.“ **(SC 63)**

„Vierou môže byť odstránená každá povahová chyba, očistená každá poškrvna, napravená každá chyba a rozvinutá každá schopnosť.“ **(AA 564)**

„Vaša schopnosť žiť svätým životom závisí od Krista práve tak, ako rast a plodnosť výhonku závisí od kmeňa. "Ak budeme s ním v styku každý deň, každú hodinu, ak budeme v s ním prebývať - porastieme v milosti. Kristus je nielen pôvodcom našej viery, ale aj jej dokonavateľom.“ **(SC 69)**

„Život, ktorý ste odo mňa dostali, môže byť udržiavaný len stálym spojením so mnou... Ako vínný výhonok čerpá neustále miazgu zo živého kmeňa, tak sa aj my

musíme primknúť k Pánovi Ježišovi a vierou od neho prijímať silu a dokonalosť jeho povahy.“ **(DA 676)**

Nikto sa teda nemusí mýliť vo svojom úsilí o dosiahnutie **dokonalosti** charakteru. Bez Krista nie je možné dosiahnuť svätosť, bez moci Ducha svätého nie je možná žiadna skutočná premena života. Nemáme v sebe úplne nič, na čo by sme sa mohli spoliehať, a to ani po prvých víťazstvách nad hŕíchom. Iba neprerušené spojenie a trvalá závislosť na Bohu skrze Krista a skrze vieru nám umožňuje vytrvať a ísť stále vpred k ďalším víťazstvám.

„Kto sa pokúša stať sa svätým vlastnými skutkami, tým, že dodržiava zákon, pokúša sa o nemožné.“ **(SC 60)**

Isté, vďaka víťazstvu Ježiša Krista a vďaka spolupráci s ním sa pred každým veriacim otvára „úžasná možnosť podobať sa Kristovi, počúvať všetky zásady zákona“. „Sám o sebe je však človek úplne neschopný dosiahnuť tento stav. Svätosť, ktorú podľa Božieho slova musí dosiahnuť, ak chce byť zachránený, je výsledkom pôsobenia Božej milosti, keď sa podriadi a podrobí disciplíne a výchovnému vplyvu Ducha pravdy. Ľudskú poslušnosť môže priviesť k **dokonalosti** iba vôňa kadidlá Kristovej spravodlivosti, ktorá dodá Božiu vôňu každému prejavu ľudskej poslušnosti. Úlohou kresťana je byť vytrvalý v prekonávaní každého nedostatku. Neustále má prosieť Spasiteľa, aby uzdravoval choroby jeho hriechom chorého vnútra. Nemá múdrosť ani silu, aby zvíťazil; má ich však Pán a udeľuje ich tým, ktorí v pokore a poníženosti hľadajú u neho pomoc.“ **(AA 532)**

Dokonalý, ale nie bez hriechu

„Niektorí ľudia sa snažia postupovať po stupňoch kresťanského rozvoja; keď však postúpia, začínajú veriť v silu človeka.“ **(AA 532)**

To je pokušenie, ktoré ohrozuje každého, kto vo svojom živote zakúsil víťaznú moc Pána Ježiša. V žiadnej situácii života nemôžeme povedať: **Dosiahol som posvätenie...** Nikto z apoštolov ani prorokov nikdy netvrdil, že je úplne bez hriechu. Ľudia, ktorí žili k Bohu najbližšie, ktorí by radšej obetovali život, než aby sa vedome dopustili nepravosti, ľudia, ktorých Boh poctil svojím svetlom a mocou, vyznávali, že majú hriešnu prirodzenosť.

Neverili sami sobe, netvrdili, že sú spravodliví, ale plne spoliehali na spravodlivosť Ježiša Krista.

Podobné sa bude správať každý, kto hľadá na Krista. Čím viac sa priblížime k Pánovi Ježišovi a čím jasnejšie poznávame čistotu jeho charakteru, tým jasnejšie vidíme odpornosť hriechu a tým menej máme chuť sa vyvyšovať. Naše vnútro bude trvalé túžiť po Bohu, budeme stále úprimne vyznávať svoje hriechy a pokorovať svoje srdcia pred Pánom. Na každom ďalšom kroku našej kresťanskej skúsenosti sa prehĺbi aj naše pokánie. Poznáme, že dostatoční môžeme byť iba v Kristovi, a stotožníme sa s vyznaním apoštola Pavla: „**Viem totiž, že vo mne, to jest v mojej ľudskej prirodzenosti, neprebýva dobro.**“ **(Rim 7:18)** „Ja však však sa za nič nechcem chváliť ničím, ale krížom nášho Pána Ježiša Krista, ktorým je pre mňa svet

ukrižovaný a aj pre svet.“ (Gal 6:14)

„Takýto postoj ako apoštol Pavol by mal zaujať každý nasledovník Ježiša Krista, ktorý kráča vpred a bojuje o nevädnucci veniec víťazu. Nech sa ľudia, ktorí majú sklon ukazovať svoju spravodlivosť, sledujú v zrkadle Božieho zákona. Keď pochopia jeho ďalekosiahle požiadavky a zistí, že rozpoznáva myšlienky a skryté pohnútky srdca, nebudú sa chváliť svojou bezhriešnosťou.“ (AA 561. 562)

„Ak niekto o sebe tvrdí, že je bez hriechu, už to je dôkaz, že je od svätosti na hony ďaleko. Viebec nechápe nekonečnú Božiu čistotu a svätosť, ani to, aký je človek, ktorý zodpovedá vzoru Božej povahy. Nechápe čistotu a vznešenosť lásky Pána Ježiša, a zhubnosť a zlosť hriechu, preto môže sám seba pokladať za svätého. Čím je ďalej od Krista a čím má nesprávnejšie predstavy o Božej povahe a požiadavkách, tým spravodlivejšie si pripadá.“ (GC 673)

„Všetci, ktorí sú skutočné posvätení, prežijú podobnú skúsenosť (ako Daniel). Čím jasnejšie spoznajú veľkosť, slávu a dokonalosť Ježiša Krista, tým zreteľnejšie si budú uvedomovať svoju vlastnú slabosť a nedokonalosť. Nebudú mať sklon tvrdiť, že mám bezhriešnu povahu. To, čo sa im zdalo, že je v nich spravodlivé a pekné, sa v porovnaní s čistotou a slávou Ježiša Krista ukáže ako bezcenné a porušiteľné. Keď sú však ľudia vzdialení od Boha, keď majú len veľmi hmlistú predstavu o Kristovi, môžu tvrdiť: Som bez hriechu, som posvätený.“ (SL 50)

„Ľudia, ktorí chodia v tieni golgotského kríža, sa nepovyšujú, ani sa nevychvalujú, že zvíťazili nad hriechom, uvedomujú si, že ich hriech zavinil smrteľný zápas, ktorý zlomil srdce Božieho Syna. Tieto myšlienky ich vedú k pokore. Ľudia, ktorí žijú v blízkosti Pána Ježiša, najlepšie spoznávajú, aký je človek krehký a hriešny – ich jedinou nádejou sú zásluhy ukrižovaného a vzkrieseného Spasiteľa.“ (GC 671)

Dokonalosť charakteru skutočných nasledovníkov Pána Ježiša sa nikdy neuspokojí sama sebou. Naopak, bude stále rásť, pretože jej nositelia budú cítiť stále väčšiu závislosť na **dokonalosti** svojho Spasiteľa. „Čím bližšie nás vedomie vlastnej biedy privedie k Bohu a jeho slovu, tým plnejšie budeme spoznávať jeho povahu a tým **dokonalejšie** budeme zrkadliť jeho podobu.“ (SC 65)

To sa zreteľne prejaví v živote ľudí, ktorí budú žiť v dobe súženia. Aj keď dosiahnu dokonalosť charakteru a milosť všemohúceho Spasiteľa ich bude chrániť od hriechu, oni sami „v celom svojom živote budú vidieť len málo dobrého. Plné si budú uvedomovať svoju slabosť a nehodnosť. Satan sa bude snažiť deštrúovať ich pomyslením, že ich prípad je beznádejný, že ich nečistotu nemožno nikdy odstrániť... Aj keď Boží ľud bude obklopený nepriateľmi, ktorí ich budú chcieť zničiť, nebudú sa báť utrpenia pre pravdu, ale toho, či vyznali všetky hriechy a či kvôli nejakému ich nedostatku sa na nich nebude môcť splniť Spasiteľovo zaslúbenie: „Zachovám tie v hodinej skúške, ktorá príde na celý svet... Plačú pred Bohom, pripomínajú, že už prosili o odpustenie mnoho svojich hriechov.“ (GC 618. 619)

„Kým bude vládnuť satan, budeme musieť pokorovať svoje ja a premáhať svoje sklony bez možností sa zastaviť, pretože nikdy nemôžeme dôjsť k situácii, keď by sme mohli povedať, že sme už plné zvíťazili.“ (1T 340)

„Kým toto pomínutelné telo nebude premenené podľa vzoru Kristovho oslaveného tela, nebudeme môcť vyhlásiť: „Som bez hriechu.“ (ST 23. 3. 1888)

To nielen znamená, že tento zápas bude trvať až do konca veľkého sporu, ale tiež že vyvrcholí v dobe súženia.

Tak ako Pán nezavrhol Jakoba pri potoku Jábok, „Boh neodvrhne ľudí, ktorí boli podvedení, pokúšaní a zvedení k hriechu, ale vrátili sa k Bohu s ozajstnou lútosťou... Láska, ktorú Boh prejavuje svojim deťom v dobe ich najťažšej skúšky, je práve taká silná a vrelá ako láska, ktorú k nim prejavuje v dňoch, keď sa im darí najlepšie. Potrebujú však prejsť ohnivou pecou, aby bola odstránená ich svetskosť a aby sa v nich mohla dokonale zrkadliť podoba Ježiša Krista.“ (GC 621)

Odení spravodlivosťou Ježiša Krista

Či teda ide o spravodlivosť „pripočítanú“ alebo spravodlivosť „zdieľanú“, jedná sa vždy o spravodlivosť Ježiša Krista. „Ak sa mu odovzdáš a prijmeš ho ako svojho Spasiteľa, budeš jeho zásluhou považovaný za spravodlivého bez ohľadu na to, aký hriešny tvoj život bol.

Kristov charakter stojí na mieste tvojho charakteru a Boh prijíma tak, akoby si nikdy nezhriešil.“ (SC 62)

Podobné je to aj v prípade, že posvätením postupne získavame povahu, ktorá sa stále plnšie podobá charakteru Ježiša Krista. „Je to Kristova spravodlivosť, jeho nepoškvrnená povaha, ktorú vierou získavajú všetci, ktorí prijímú Krista za svojho osobného Spasiteľa.“ Svadobný šat z podobenstva „znázorňuje čistú, nepoškvrnenú povahu, ktorú budú mať praví nasledovníci Ježiša Krista.“ (COL 311)

„Toto rúcho utkané na nebeských krsnách nemá ani jediné vlákno utkané človekom. Kristus ako človek prejavil dokonalú povahu a ponúka nám ju.“ To sa stáva možným, keď sa „naše srdce spojí s Jeho srdcom, naša vôľa splynie s Jeho vôľou, naša myseľ sa zjednotí s Jeho myšliou a naše myšlienky sa mu podriadia; potom žijeme jeho životom. Tým si vlastné oblečieme rúcho Kristovej spravodlivosti.“ (COL 312)

Pán si celkom isté neželal, aby sme boli len hriešnici, ktorí prežívajú pokánie. Pripravil všetko potrebné, aby sme sa mohli stať aj jeho posvätenými nasledovníkmi, aby sme už tu av tomto porušiteľnom tele prežívali v Kristovi **dokonalosť** jeho charakteru. Už dnes sa musíme učiť „vyberať si kráľovský šat utkaný na nebeských krsnách, „žiarivý čisté súkno, ktoré budú nosiť všetci vykúpení zo zeme. Toto rúcho, Kristov bezchybný charakter, je ponúkané každému človekovi zdarma. Ľudia, ktorí ho prijímú, ho budú nosiť už tu na zemi.“ (Ed 249)

„Prijali Krista, obliekli skvostné rúcho Kristovej spravodlivosti, aby sa mohli zúčastniť kráľovskej slávnosti. Majú právo pripojiť sa k zástupu tých, ktorých Pán Ježiš očistil svojou krví.“ (COL 315)

„V Božej prítomnosti môžeme obstáť iba v rúchu, ktoré pre nás pripravil Kristus.

Každého, kto robí pokánie a vie, prikryje Kristus rúchom svojej spravodlivosti.“ (**COL 311**)

Túto myšlienku zrejme nedokážeme nikdy vyjadriť dostatočné výrazné, preto mi dovoľte ju opakovať. „Nemáme v sebe nič, čím by sme sa mohli chváliť. Nemáme dôvod na vyvyšovanie sa. Náš jediný dôvod k nádeji je v Kristovej spravodlivosti, ktorá je nám pripočítaná, a v tej, ktorú koná Duch Svätý pôsobiaci v nás a skrze nás.“ (**SC 63**)

Ak sa trvale snažíme nasledovať Ježiša Krista, potom aj pre nás platí sľub, že budeme stáť pred Božím trúnom „**bez poškvvrny, vrásky a čohokoľvek podobného**“ (**Ef 5:27**), v Kristovi budú doplnené naše nedostatky, budeme odení jeho spravodlivosti a **dokonalosťou**.

Zoznam použitých skratiek

AA - The Acts of the Apostles (Skutky apoštolú), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1911

AH - The Adventist Home (Adventistický domov), Southern Publishing Association, Nashville, Tennessee, USA, 1952

7BC - Seventh-day Adventist Bible Commentary (Biblický komentár adventistu s. d., sv. 1 až 7), Review and Herald Publishing Association, Washington, D. C., USA, 1955

CG - The Child Guidance (Vedení dčtí), Southern Publishing Association, Nashville, Tennessee, USA, 1954

COL - Christs Object Lessons (Kristova podobenství), Review and Herald Publishing Association, Washington, D. C., USA, 1941

CT - Counsels to Parents, Teachers and Students (Rady rodičům, učitelům a žákům), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1943

DA - The Desire of Ages (Touha věkú), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1940

Ed - Education (Výchova), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1952

EW - Early Writings (Rané spisy), Review and Herald Publishing Association, Washington, D. C., USA, 1945

GC - The Great Controversy (Velký spor), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1950

GW - Gospel Workers (Služebníci evangelia), Review and Herald Publishing Association, Washington, D. C., USA, 1915

MH - The Ministry of Healing (Služba uzdravování), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1942

MM - Medical Ministry (Lékařská služba), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1963

MYP - Messages to the Young People (Poselství mladým lidem), Review and Herald Publishing Association, Washington, D. C., USA, 1958

OHC - Our High Calling (Naše vysoké povolání), Review and Herald Publishing Association, Washington, D. C., USA, 1961

PP - The Patriarchs and Prophets (Patriarchové a proroci), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1958

RH - Review and Herald (Časopis „Review and Herald“)

SC - Steps to Christ (Cesta ke Kristu), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1956

SL - Sanctified Life (Posvěcený život), Review and Herald Publishing Association, Washington, D. C., USA, 1937

3SM - Selected Messages (Vybraná poselství, sv. 1 až 3), Review and Herald Publishing Association, Washington, D. C., USA, 1958

ST - Signs of the Times (časopis „Znamení doby“)

9T - The Testimonies (Svědectví, sv. 1 až 9), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1948

TM - Testimonies for Ministers (Svědectví pro kazatele), Pacific Press Publishing Association, Boise, Idaho, USA, 1962

© Editions „Belie Riviere“ Lausanne (Switzerland), 1993 L'édition originale en français, La Perfection chrétienne, a été publiée par les éditions Belie Riviere, à Lausanne en Suisse, qui a accordé la possibilité de publier cet ouvrage en tchèque, libre de tous droits. Translation © Advent-Orion Praha, 1995
ISBN 80-7172-098-4